
יומן מיוחד

משמיני עצרת-שמחת תורה תשל"ח

סיפורים, מענות ומכתבים מאת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח להורי
וזקני החתן והכלה שי'
סיפורי חסידים מאת סב החתן, הרה"ח ר' משה רובין ע"ה

תשורה מחתונת
הרב התמים אברהם מרדכי ורחל יוזביץ

כ"ה מר-חשון תשע"ח
הי' תהא שנת עת חרותנו
טאראנשא, קנדה

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

פתח דבר

אנו מודים להשי"ת על כל הטוב אשר גמלנו, ובחסדו הגדול זיכנו בנשואי צאצאינו החתן התמים הרב מ' אברהם מרדכי שי' עב"ג הכלה מרת רחל תחי'.

התודה והברכה מובעת בזה לבני משפחתנו, ידידינו ומכרינו שבאו מקרוב ומרחוק להשתתף בשמחתנו ולברך את צאצאינו שיחיו בברכת מזל טוב וחיים מאושרים בגשמיות וברוחניות.

בתור הבעת תודה לבבית והוקרה לכל הנוטלים חלק בשמחתנו, מוגשת בזה תשורה מיוחדת - מיוסד על הנהגתו של כ"ק אדמו"ר (מהוריי"צ) נ"ע שחילק תשורה בחתונתו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח - הכוללת:

א. יומן מיוחד משמיני עצרת-שמחת תורה תשל"ח בחצרות קדשנו מאם הכלה תחי' - לרגל מלאות בימים הקרובים ארבעים שנה מיום הבהיר ר"ח כסלו תשל"ח.

ב. תמונות של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בסידור הקידושין של סב החתן, הרה"ח ר' משה רובין ע"ה ומכתבים של הרבנית שטערנא שרה והרבנית חנה נ"ע לחתונותיהם של זקני הכלה שי' והוריהם.

ג. סיפורים ואפיזודות אודות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח שאירעו עם זקני החתן והכלה שי'.

ד. מספר מענות ותשובות מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח להורי הכלה תחי' אודות עניניהם הפרטיים ועניני השליחות.

ה. מענות והדרכת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח להורי הכלה תחי' אודות יציאתם לשליחות בטאראנטא והתפתחות המוסד JRCC.

ו. כמה סיפורי חסידים מאת סב החתן שי', הרה"ח משה רובין ע"ה - המתפרסמים בזה לראשונה מתוך מחברות הרה"ח ר' אברהם ווינגארטן ע"ה.

הא-ל הטוב הוא ית' יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכה העיקרית - שמשמחה זו נלך ונרקוד לתוך השמחה העיקרית, "שמחת עולם על ראשם", בהתגלותו של כ"ק אדמו"ר מלך המשיח, תיכף ומיד ממש!

יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח לעולם ועד

כ"ה מר-חשון תשע"ה,

ה' תהא שנת עת חירותנו

טאראנטא קאנאדא

משפחת זלצמן

קנדה טאראנטא, קנדה

משפחת יוזביץ

ברוקלין, ניו יורק

מפתח ענינים

- א. יומן מיוחד משמיני עצרת-שמחת תורה תשל"ח 5
- ב. תמונות ומכתבים מהרבי והרבניות לשמחות אצל זקני החתן והכלה 16
- ג. סיפורים אודות הרבי שאירעו עם זקני החתן והכלה 21
- ד. מענות הרבי להורי הכלה 28
- ה. מענות והדרכת הרבי אודות השליחות של הורי הכלה 34
- ו. סיפורי חסידים מאת זקן החתן, הרה"ח משה רובין ע"ה 51

יומן מיוחד

משמיני עצרת-שמחת תורה תשל"ח

היומן נכתב ע"י אם הכלה תחי' שהגיעה באותה שנה מאה"ק ת"ז לשהות בצל קורת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בחודש תשרי. ישנם פרטים שהננו יודעים היום שאינם מדויקים כל צרכם - והם נכתבו על סמך שמועות שהסתובבו באותם הימים, אך לא שינינו עניינים אלו בגוף היומן.¹

בס"ד, יום המישי, כ"ד תשרי ה'תשל"ח

במשך השבוע שלא כתבתי קרו דברים מופלאים, שונים מן הקצה אל הקצה, וברור שדבר בעתו מה טוב וכבר אינני זוכרת הכל בדיוק, ועכשיו כשמסתכלים אחורה רואים הכל בעיניים אחרות. אולם טוב מאוחר מלעולם לא.

ובכן, בסוכות הי' הרבי בשמחה עצומה, לפני כל תפילה כשהרבי נכנס לביה"כ שרו, הרבי הסתובב על הבימה ומחא כפיים, היו פעמים שהמחיאית כף הייתה באופן עצום ועד לריקוד ממש, פעמים נפלה הטלית מכתפיו של הרבי והרבי המשיך למחוא כף ולרקוד. אנשים (ר' לייבל גרונר בתוכם) אמרו שדברים כאלה רואים רק בשמחת תורה (עכשיו אנחנו מבינים).

סדר זה הי' גם ביו"ט וגם בחוה"מ - שמחה עצומה, באנו מדי יום ביומו לתפילה, ראינו את הרבי מתפלל, מנענע את הד' מינים בהלל והולך להושענות. [ר' מאיר] הרליג הי' מביא את הד' מינים לפני הלל, לפעמים עוד לפני שמו"ע ולפעמים לפני הלל ממש. הרבי בודק את האתרוג ואת חודו של הלולב ואת חיבור ההדסים, ב"אנא ה' הושיעה נא", בין הנענועים הראשונים לפעם השני' הניח הרבי את האתרוג.

(1) היומן נדפס כאן לאחר התייעצות עם רב מורה הוראה.

בדרך כלל הרבי מניח את האתרוג בצד ימין לא בתוך הקופסא אלא לידה (קופסת קרטון דק לבנה). להושענות מוציאים ספר תורה אחד, מביאים אותו לבימה, החזן הולך ואחריו הרבי ואח"כ מנין אנשים.

במשך כל החג היו התוועדויות רבות בסוכות, בליל החג השני הייתה שיחה ע"י גרונר ב"מכון חנה". הי' אמור להיות ב 11:00 אך הוא הגיע רק ב 12:00 וזה נמשך עד 1:30. דיבר על ענין סוכות - אל יבוש מפני המלעיגים, אחדות, אושפיזין, קשר לרבי.

בערב ירד הרבי למעריב, שוב שר הקהל והרבי הסתובב והחל למחוא כפיים, בפניה בצד ימין של ארון הקודש עמד על הספסל בחור וצילם. לפתע הסתובב הרבי, פניו היו רציניות מאוד, הצביע עליו ואמר "האסטו גיזאגט היינט חת"ת? [אמרת היום חת"ת?]."

הבחור קפץ מיד למטה, והרבי חזר "אמרת היום חת"ת?".

מישהו אמר שהוא אומר כל יום, אמר הרבי: "אבל היום אמרת?".

הרבי אמר שיאמרו לו באנגלית: "וואס איז וויכטיקער, צו זאגן חת"ת אדער צו נעמן א פיקטשער? [מה חשוב יותר, לומר חת"ת או לצלם?]."

הרבי שאל זאת לשני אנשים, ואח"כ הסתובב והי' רציני מאוד.

אחרי התפילה החלו לשיר, אולם הרבי יצא רציני מביהכ"נ ולא עשה שום סימן בידיו.

בליל שבת נכנס הרבי לסוכה (כל היום ניקו אותה). הרבי עבר (אנחנו עמדנו בפתח מ-union), הרבי עצר ליד הנרות וברך שתהא שנה טובה ומתוקה, ממגד שמיים מעל ומתהום רובצת תחת ושישמעו בשורות טובות.

ליל שבת ושבת שוב הי' שמח. במוסף הי' חזן טלשבסקי. הוא שר והרבי נענע הרבה בידיו.

כשבאנו לביה"כ הי' כבר אחרי התחלת תפילת מנחה, לפני קריאת התורה.

הרבי הסתובב לפתע והחל לשיר "אנא אנא עבדא" שר ולא הרפה.

שרו זאת כרבע שעה. "ומקמי דקמי".." חזרו שלוש מאות ארבע מאות פעם ואולי יותר.

לערבית הרבי לא ירד למטה. הבדלה בין כך לא יכלו לעשות ללא סוכה.

ביום ראשון שוב ירד הרבי לכל התפילות והי' שמח מאוד. אנחנו הלכנו לנש"ק ל-downstates. לא הכניסו אותנו ולהתגב לא יכולנו. עמדנו בפתח וברכנו עם הנכנסים והיוצאים. כשחזרנו עברנו דרך רח' פרזידנט. לפתע ראינו את הרבי יוצא מביתו ונכנס למכונית. [ר' בנימין] קליין נהג, הרבי עשה שלום לשוטרים. היינו עדיין רחוקים ולכן לא ראינו ברור.

אחרי תהילים עשה הרבי סימן לזושא וילמובסקי והחלו לשיר בשמחה. אח"כ דברה אתנו ס. ג. בנוגע ל"ועד המסדר" של הבנות. החליטו לעשות סדר. אחרי השיחה ליוונו אותה.

בהושענא רבא ב 10:00 ירד הרבי לתפילה ושוב הי' שמח מאוד.

ההושענות הי' באמת מסודר. רק אחרי שבע ההקפות של הרבי החל הקהל להסתובב. שוב הי' שמח מאוד. אחרי התפילה חילקו מספרים לתור של נטילת לולב. הנשים החלו לברך על לולב הרבי רק באחד וחצי בערך וזאת כיון שקודם לכך סיימו הגברים לברך עליו, הכל הי' בסדר.

אחרי נטילת לולב קיבלו מספר לתור ה"לעקאח". הרבי חילק קודם כל לגברים שהגיעו אחר יוה"כ ואח"כ החל תור הנשים. הרבי ישב בפתח סוכתו והתור התמשך לאורך איסטערן - פארקוויי. הרבי נתן את ה"לעקאח" ואמר בד"כ לכל אחת "לשנה טובה ומתוקה".

ביקשתי לעקאח עבור הקבוצה, כיתה יו"ד. הרבי לקח 2 חתיכות, שם במפית ואמר: "שנה טובה ומתוקה לכל אחת ואחת". בערך ב05:00 סיים הרבי לחלק את ה"לעקאח" ונסע לביתו.

אצל הנשים החליטו לסגור את ביה"כ ("ועד המסדר" של הבנות) עד הדלקת נרות. ה"בלאגן" לא היה גדול.

[ליל שמיני עצרת]

הרבי נכנס לביה"כ לתפילת ערבית, הסתובב לקהל ומחא כפיים, התפללו ערבית, אחרי ערבית עשה הרבי סימן בידו שישירו והלך לחדרו.

בערך ב09:00 חזר הרבי להקפות. החלו למכור את "אתה הראת", הרבי אמר והקהל אחריו. בין פעם לפעם הי' שמח מאוד. בהקפה ראשונה רקד הרבי עם רש"ג (כפי שנראה לי עתה הי' זה ריקוד שארך פחות זמן מן הפעם הקודמת [תשל"ו]).

ההקפה השלישית קיבלו הישראלים. הם החלו לשיר "חיילי אדוננו" והרבי מחא כפיים לאט. לנו הי' נראה שזה כיוון שהרבי לא מרוצה, והחלו להאט את השירה, ואז הרבי החל למחוא כפיים חזק והקהל שר במרץ רב.

בהקפה הרביעית מחא הרבי כף לאט מאוד. לפתע החל גרונר לנענע בידיו שישירו חזק. כנראה הרבי ביקש ממנו (במשך ההקפות קראו דוד רסקין וגרונר מספר פעמים שיהיה שקט וסדר). לפתע התיישב הרבי וראינו שלמטה אצל הגברים החלה תנודה (לי אישית נראה הי' שהרבי רוצה שיהי' סדר ושקט). כולם תמהו מאוד כיוון שזו פעם ראשונה שהרבי מתיישב באמצע הקפות.

לפתע החלו כולם אצל הגברים לרדת. תחילה מן המיזוג אוויר ואח"כ רצו למטה והחלו לברוח מביה"כ. לא עברו אלא רגעים מועטים ושברו את כל החלונות של העזרת נשים מצד קינגסטון והגברים מן הצד ההוא עברו לעזרת נשים. אח"כ החלו צעקות 'גו' [לכו] לצד השני של איסטערן-פארקוויי, שכל נשים תאצנה מביה"כ. הייתה היסטרי' נוראית, למעלה ולמטה החלו לבכות.

בו בזמן, למטה הי' ריק ור' בנימין קליין רץ להביא מים. בינתיים הגיע הרופא זליגסון

ועוד רופא חוזר בתשובה, כן עלה ביסטרצקי למעלה. קליין והרופא החוזר בתשובה נשכבו על הבימה כדי לשמוע מה שהרבי אומר.

הקהל הסתלק מביה"כ ואז גמר הרבי את ההקפות, רקד הקפה אחרונה עם רש"ג והלך לחדרו.

בחוף ה' נורא. מחשבה רדפה מחשבה. ולא ה' אפשרות להסיר מחשבות שטותיות נוראיות, הדמעות זלגו והתחלנו לומר תהילים ולשאול מה קרה וכו'.

לפתע התניעו את המכונת של "וועד הצלה". הלב נרעד "מה הלאה", המכונת עשתה סיבוב והגיעה ל-770 ואז אמר משהו ברמקול "זה לא מה שאתם חושבים... ילד נפל וצריך לקחתו לביה"ח". היו כאלה שנדמה ה' להם שזה שקר ושח"ו... הרבי אמר שלא ישנה לפני קידוש, ושצריך לעשות קידוש לרבנית. רצו לביתה וקראו לרבנית והיא הגיעה במהירות.

הרבי נכנס לסוכה, בערך 12:15 יצא העכט ואמר שהרבי ביקש שיהיו בשמחה וילכו הביתה לעשות קידוש, "און יעדער איינער זאל פראווען סעודת יו"ט".

הקהל החל להתפזר, הלב רעד אולם היינו מוכרחות ללכת לאכול.

מיד אחרי האוכל חזרנו ל-770. התברר לנו שלפני כעשר דקות יצא הרבי מן הסוכה לחדרו, ועשה תנועות חזקות בידו שישירו. המשכנו לעמוד עוד זמן רב ולומר תהילים, את הדלת של עזרת נשים סגרו. בלית ברירה הלכנו הביתה עם הרגשה נוראית.

(אמרנו תהילים, נרדמתי ואינני זוכרת כיצד הגעתי למיטה, בכל אופן בבוקר מצאתי את עצמי שם עם הבגדים).

עוד בערב אמר לי אבי שהרופאים אומרים שזה סוכר ולא לב.

[שמיני עצרת]

בבוקר קמתי בערך 8:00. ד. הגיעה מספר דקות אח"כ ואמרה שהדלת עדיין סגורה. אמרנו תהילים ויצאנו.

הגענו ל-770 וסיפרו שב1:30 בלילה וב7:00 בבוקר ה' מצב קשה אולם עכשיו ב"ה קצת יותר טוב.

2 קבוצות של בחורים הלכו ל"אהל". ב4:00 הלכה קבוצה אחת של תשעה בחורים עם ר' יואל כהן וב7:00 הלכה קבוצה נוספת (בהליכה מהירה זה 4 שעות).

הדלת של עזרת נשים הייתה סגורה ולכן הלכנו להתפלל ברח' פרזידנט בביה"כ של יוצאי רוסיה. התפילה הייתה עגומה מאוד, ב"אתה בחרתנו" החלה מישהי לבכות.

התברר לנו שאח"כ פתחו את הדלת מצד קינגסטון. בקריאת התורה עלה ר' זלמן סודק לבימה וצעק שאנחנו דורשים מהקב"ה שהרבי יהי' בריא. באמצע פרץ בככי וברור שכל הקהל ג"כ.

בינתיים יצא המניין שהתפלל אצל הרבי וסיפרו שהרבי מחובר לאינפוזיה (אמרו שזהו מכיוון שהרבי לא מסכים לאכול מחוץ לסוכה. אח"כ אמרו שזה כדי לא להכביד על הלב).

כמו"כ אמרו שהרבי מחובר גם למכשיר למדידת הדופק. המניין התפלל בג"ע התחתון והדלת לג"ע העליון הייתה פתוחה. הרבי אמר לשיר "ושמחת בחגך", "אתה בחרתנו" ו"הוא אלוקנו". הרבי התיישב וקרא את ההפטרה, קולו הי' ב"ה רגיל.

חזרו ואמרו שהרבי אמר שיהיו בשמחה ושייצאו לשמח כרגיל ושיתנהגו כרגיל. שיעשו פארבריינגען מ-9:00 עד 11:00 ואח"כ הקפות. הכל כאילו הוא נמצא.

לנו הבטיחו שיסדרו את העניינים ואחרי מנחה יפתחו את עזרת הנשים.

במשך היום הסתובבנו בכל רגע פנוי ליד 770, לדעת מה העניינים, מה חדש. החליטו שכולן תלמדנה, התאספנו ב-4:00 בבית רבקה ולמדנו עם [ר' שמואל] חפר ואח"כ עם ששונקין את המאמר של י"ג תשרי.

ששונקין סיפר שחזונו התפלל במנין של הרבי וחזר על הדברים הידועים כבר. בכל אופן ברור ששתו זאת בצמא. הוא אמר שהחושב שע"י שיבכה יעשה טובה למישהו ידע שהוא טועה ושהרבי רוצה שיהיו בשמחה.

בינתיים, עוד אחה"צ, הגיע אחד משלשת גדולי הפרופסורים ללב בארה"ב משיקגו (הוא מבוסטון ורק שנה בשיקאגו), הוא הוזעק לכאן ובדק ואמר שהמצב משתפר.

[ליל שמחת תורה]

בחדר השני היו החלונות שלימים. עמדנו שם. ב-7 החל הפארבריינגען (הגברים הלכו לשמח בביכ"ו) ור' יואל כהן למד שיחה של שמחת-תורה. גרונר ירד באמצע הפארבריינגען ואמר שהרבי ביקש שיהיו בשמחה. החלו לרקוד בשמחה עצומה. הלב בכה, גם העיניים אולי נתלחחו, אולם רקדו.

לפני ה"אתה הראת" שרו ורקדו, דוד רסקין עשה שקט. כרגיל, כיבדו בכל פסוק את הרבי וכל הקהל אמר (הרבי אמר ביום, שכרגיל הוא קונה את הפסוק בשביל "תומכי תמימים"). אחרי סיום הפעם הראשונה החלו לרקוד ומכרו הפסוקים לפעם השניה והשלישית. הי' ריקוד עצום. שרו בין ה"אתה הראת" לפעם השני': הושיעה את עמך, ושמחת בחגך וכו'. לפני ה"אתה הראת" השלישית שרו: חיילי אדונו.

גרונר בא וסיפר שהמצב ב"ה טוב יותר ושיהיה "א גרויסע שטורעם". כשניסה לצאת תפסו אותו, נהייתה קבוצה [שביקשו לשמוע פרטים מהמתרחש וכו'] והקשיבו כעשר דקות, ואח"כ שרו ובשום אופן לא הצליחו להשתיקם.

להקפה ראשונה הלכו הזקנים. הרש"ג רצה לרקוד עם הרב חדקוב אך האחרון לא הסכים וכולם רקדו ביחד. החלה הקפה שניה והקהל שר "זאל שוין זיין די גאולה". שרו מספר דקות ולפתע החל מישהו, וכולם אחריו, "דער רבי זאל זיין געזונט, משיח זאל

שיין קומען". העיניים והלב בכו והרגליים הכו בכח. השירה הייתה עצומה.

לאחר כרבע שעה של שירה עצומה פרץ מישהו וכולם אחרו "דער רבי איז געזונט, משיח דארף שוין קומען" ואח"כ "מוז שוין קומען". לתאר ריקוד כזה הוא בלתי אפשרי. הקהל לא פסק מלשיר. את ההקפה השלישית עשו מיד אחרי השניה ללא הפסק הריקודים באמצע. בהקפה רביעית קרא דוד רסקין שישיירו משהו אחר. החלו, אולם לאחר זמן קצר חזרו ושרו "דער רבי איז געזונט". זו לא הייתה שירה אלא קריאה, תחינה, בטחון בקב"ה. דרישה. אם היה סופר רואה זאת ודאי היה מתאר זאת באופן מרגש ביותר.

ההקפות נגמרו בערך ב2:00 אולם הקהל המשיך לרקוד. הרגליים והידיים וכל הגוף. באמצע ההקפות הגיע גרונר ואמר שהרבי אמר שיהיה הקפות עם "א גרויסע שטורעם", ואז הריקוד היה עצום. אח"כ סיפרו שגרונר נכנס לרבי והרבי שאלו האם נמצאים בשמחה. הוא סיפר שהלכו לביכ"נ עוד יותר מאשר בכל שנה ושמחים. הרבי שאל "ומה עם הגרויסע שטורעם"? ענה גרונר שעושים כמה שיכולים.

הרבי אמר לגרונר שיחה וביקש ממנו שיחזור זאת למחרת בפארבריינגען ושלמחרת יהי' שמח עוד יותר ושיעשו פארבריינגען כרגיל (בחדר של הרבי לא עשו הקפות. הרבי אמר שהוא יוצא י"ח בהקפות שעושים בביהכ"נ).

[שמחת תורה]

בשמחת תורה התפללו בביה"כ. הודיעו שהרבי ביקש שיהיה שטורעם עוד יותר מאשר היה בלילה. אחרי קה"ת כשהלכו להקפות היה קצת בלאגן עד שסיימו את "אתה הראת" ואז החלו לרקוד בקפיצות, כל מעגל שר משהו אחר ורקדו באופן חריג מן הנורמלי.

לפתע החל מישהו "דער רבי איז געזונט" והקהל כולו נדלק. השמחה הייתה עצומה, עשו כולם קולעס (גלגולים), זקנים וצעירים. קפצו ומחאו קיים, נענעו את הידיים בכל הכח ורקדו באופן לא נורמלי ממש. וכל זה בשירה עצומה שגרמה לדמעות. "דער רבי איז געזונט", "חיילי אדוננו מורנו ורבינו".

ההקפות נגמרו בערך ב2:00 עם מוסף. המשיכו לרקוד עד 4:00 והלכנו לאכול סעודת חג (מובן שכבר לא היה כמעט כלום). ב7:00 החלה ההתוועדות. ר' יואל המשיך ללמד את השיחה של שמחת-תורה.

באמצע נכנס גרונר ונהייתה דממה. גרונר סיפר שהרבי אמר לו אתמול שיחה ואמר לו שיאמרה היום בפארבריינגען. הוא אמר שהרבי אמר שלפעמים ישנו חסרון, או חסרון בדבר עצמו או חסרון שנגרם ע"י דבר אחר, והמטרה היא שלא יישאר החסרון אלא שע"י החסרון תהיה תוספת. למשל אם ישנו צנור מלא מים שלוחצים ונעשה שפריץ, הרי הצינור מתרוקן ועי"ז מתמלא בחוץ מים. דבר נוסף, כשרוצים לבדוק דם, והרבי הצביע על עצמו ואמר "כמו אצלי", הרי בעצם זה פועל באופן שהמזרק מלא אוויר, כשלוחצים מתרוקן האוויר ואז נוצר חלל המתמלא מיד בדם, ואף שבדרך הטבע הרי דם וכן כל דבר נוזלי זורם ממקום גבוה למקום נמוך, הרי בזריקה זו נכנס הדם בין מלמעלה

למטה בין מלמטה למעלה.

כלומר, החסרון-החלל, מחייב מילוי, ולא זו בלבד אלא שע"י החלל לא רק שהחלל מתמלא אלא משנה את הטבע. הרבי סיפר שפעם בא אליו אדם ודיבר איתו על יהדות. אמר לו אותו אדם שהוא ריק מיהדות. אמר לו הרבי, זו הראיה שיש לדבר איתך על כך.

דבר זה מוצאים תמיד כשיש חלל, שהחלל מחייב את מלואו. כמו שמבואר בחסידות, שבתחילה ה' אור א"ס ב"ה ממלא את העולם, אח"כ היה הצמצום שסילק את אורו הצידה, והצמצום חייב את בריאת העולמות, את כל סדר ההשתלשלות וכו' וכו'.

כך גם כאן, כיוון שישנו העניין של "כי יפקד מושבך", הרי ברור שמטרת החסרון היא לא שיהי' ענין של חסרון אלא שמהחסרון תצמח תועלת ותוספת. הרבי אמר שוודאי לזקני החסידים יהיה עוד מה לבאר בנושא זה, שהחלל מחייב תוספת, וגרונר אמר שר' יואל ודאי יבאר זאת. לאחר שגרונר הלך סיים ר' יואל את השיחה.

אח"כ אמר הקהל לחיים. הרב ויינברג דיבר על הענינים אותם מעורר הרבי בשמחת תורה בד"כ. התחיל בסיפור על ר' מאיר מפרמישלאן שחלה פעם בשמחת תורה ואמר: רבש"ע, ביקשת לתקוע בשופר בר"ה, מאיר'ל תקע. ביקשת לצום ביום כיפור, מאיר'ל צם. ביקשת לעשות סוכה בסוכות, מאיר'ל עשה. רבש"ע, ביקשת לשמוח בשמחת תורה - ועשית את מאיר'ל חולה.. רפא אותו כדי שיוכל למלא את בקשתך. גם אנחנו מבקשים: רבש"ע אנחנו רוצים את מלכנו עמנו עוד בשמחת תורה. בנוגע לחת"ת דיבר שחשוב לומר זאת, הוא סיפר שפעם נכנס מישוהו לרבי והתאונן שקשה לו בפרנסה. שאל אותו הרבי אם הוא אומר חת"ת, והוא ענה שכן. שאל אותו הרבי מתי הוא אומר חת"ת, ענה שבלילה, אמר לו הרבי שיאמר חת"ת בבוקר. הוא החל לומר חת"ת בבוקר וב"ה החלה פרנסתו להצליח. כן מדבר הרבי על "קרן השנה" בשמחת תורה.

אינני זוכרת מי סיפר, שפעם היה חסיד שנכנס לרבו (אינני יודעת איזה רבי) וסיפר שיש לו חנות ואין לו קונים, לידו יש שכן המוכר בדיוק את אותם דברים וידיו מלאות עבודה ומרוויח טוב, וביקש ברכה. אמר לו הרבי, בתנאי שיאמר "רבש"ע, הינך ברוך שנתת ליהודי פרנסה", ואם תאמר שזהו שקר ואינך אומר זאת מכל הלב. אך העניין הוא פסוק מפורש "כי קרוב אליך הדבר מאוד בפיוך ובלבבך לעשותו" - תחילה בפיוך ואח"כ יהיה זה באמת בלבבך, ואז ייתן לך ה' פרנסה. כן גם אנו, הרבי ביקש להיות בשמחה, זהו ה"בפיוך". אנחנו עשינו כמיטב יכולתנו, "בלבבך", ועכשיו ה' צריך לעשות את הרבי בריא. הננו רוצים את מלכנו עמנו בקרוב ממש.

הרב קזרנובסקי סיפר שהיה במניין של הרבי. הרבנית חנה אמרה לו פעם שבשמחת תורה ובפורים ייקח מן הרבי שני בקבוקי משקה (הוא הסביר למה ולא הבנתי). אחרי התפילה ניגש לרבי והחל לבכות, וביקש מהרבי שהרבי יהי' בריא. הרבי חיך, בירך אותו באריכות ימים ואמר "אתה תהיה בריא ואני אהי' בריא". אמרו שהרבי אמר לו שיידע שהבכי שלו אינו לרצונו. הוא סיפר שבסוף התפילה עשו קולע (התהפכו) והיה נראה שהרבי נהנה מכך. שכן יהיה קולע במצבו של הרבי.

ר' יואל כהן הסביר את העניין שהחלל מביא תוספת ולא שמענו כי הוא מדבר מאוד בשקט. אחת הדוגמאות שנתן ה' י"ט כסלו, בו ראו במוחש שדווקא ע"י המאסר הייתה אח"כ הפצת המעיינות ביתר שאת וביתר עוז.

בקשו מהרב טרבניק לומר משהו. הוא קם, דפק על השולחן, אמר שהוא רב, וצעק: רבש"ע, היכן הצדק? באו אנשים, שילמו כסף רב עבור כרטיס, טרחו, חלק גדול השיגו בקושי רשות מן העבודה, ובשביל מה באו? בעיקר בשביל שמחת תורה ויחידות. יש אנשים שהגיעו במיוחד בשביל שמחת-תורה, ואתה רבש"ע מה עשית? אני רב, ופוסק בכח התורה שהרבי מוכרח להיות בריא. הוא דפק על השולחן כבדין תורה.

בין הדברים שרו. הרופא משיקגו עם עוד רופא נכנסו וכולם השתתקו, הוא אמר שהרבי מרגיש ב"ה טוב יותר, אמר לחיים, שר ומחא כפיים.

בסוף ההתוועדות הגיע גרונר ואמר שהרבי מסר לו יין של הבדלה שייתן לרב חדקוב שהוא יארגן חלוקת כוס של ברכה. החליטו שלכל שורה יה' אחראי שייגש לרב חדקוב ויקבל, ויחלק לשורתו. גרונר אמר שהרבי אמר לו הכרזה שימסור לקהל אחרי ערבית לפני הבדלה. הקהל שר ארבע בבות, לכתחילה אריבער, ניע זורי'צ'ע, "צמאה לך" ועוד מספר שירים. התפללו ערבית והשתתקו.

גרונר הודיע שאחרי הבדלה וחלוקת כוס של ברכה הרבי יגיד שיחה בחדרו וישמיעו אותה בביה"כ במיקרופון. לתאר את ההפתעה במילים אי אפשר. החלו למחוא כפיים ולשיר "דער רבי איז געזונט". העיניים החלו לדמוע, אולם החליטו שיש למהר. הבדילו, חילקו כוס של ברכה וההתרגשות היתה עצומה.

המיקרופון החל לפעול. שמעו משהו באנגלית (כנראה דבר הרופא). הרבי ביקש שיביאו לו את הכובע, הסירטוק והגארטעל. כשנשמע קולו של הרבי החלו לדמוע. היה נראה שמאז ששמענו את הרבי עבר זמן עצום. הקול של הרבי היה רגוע, די רגיל. הדמעות פרצו מן העיניים. לקראת הסוף כשהרבי נתקע מספר פעמים ובכה החלה בעזרת נשים ללה ע"י מספר בנות, ההתרגשות של כולם הייתה עצומה.

הייתה זו ערובה לכך שהדרישה פועלת. "דער רבי איז געזונט". השיחה מודפסת ומוקלטת ואין טעם לכתובה. מיד אחרי שהרבי סיים השמיעו זאת שוב בהקלטה. יצאנו החוצה לשמוע מה נשמע, איך מרגיש הרבי אחרי השיחה. במיוחד לאור זה שבסוף הרבי התרגש מאוד ובכה. סיפרו שהרופאים התירו לרבי לדבר חמש דקות בלבד והרבי דיבר עשרים דקות ובמשך כל הזמן ה' ב"ה בסדר גמור, הדיבור לא רק שלא הזיק אלא ב"ה הוסיף.

מספרים שהרופא שאל את הרבי מדוע מוכרח לומר את השיחה. הרבי ענה לו: תאר לעצמך שבא אליך פציינט חולה. אינך יכול לומר לו כעת אני עייף, טרוד בענינים משפחתיים וכו', כי זהו נגד האחריות שלך. בריאות רוחנית איננה פחות מבריאות גופנית. אנשים באים אלי לקבל רוחניות והנני מוכרח לתת להם. בהמשך היום סיפרו שכבר ביום ראשון של החג הודיעו זאת לארץ. תחילה אמרו שעשו זאת ע"י גוי.

סיפרו שחיים לנדאו [שגריר ישראל באו"ם] צלצל לבגין והלה אמר לו שימסור לרבי שחמישים אלף איש התפללו עבורו בכותל (סיפרו ג"כ שקבוצה מן הארץ יצאה לניו יורק, אבל היא לא הגיעה...). סיפרו שבמוצאי שמחת תורה פתחו את מערת המכפלה ועשרים וחמישה אלף איש התפללו שם.

[לאחר שמחת תורה ויחידות]

ביום חמישי - כ"ד תשרי - בבוקר הגענו ל770 ושמענו בשורות משמחות.

א. בלילה תהיה יחידות, הרבי יישב בפתח חדרו וכל הנוסעים ביום ראשון יעברו, כולם יכתבו פתקים ויתנו, הרבי לא יפתח ויאמר לכל אחד מה שיאמר. השמחה הייתה עצומה.
ב. כן סיפרו שבארבע לפנות בוקר ביקש הרבי שיכניסו לו את המכתבים. הכניסו, הרבי החל לקרוא ואח"כ שכב לישון. ב-7 בבוקר שוב קרא הרבי מכתבים וביקש שיכניסו את כל המכתבים ושלא ימינו. השמחה הייתה עצומה, הרופאים אמרו שהמצב ב"ה מתקדם באופן מצויין.

ב-7 בערב למדנו אצלנו בדירה כיוון שבביה"נ היה כינוס תורה וזה הפריע (הרמקולים) בעזרת נשים. קיבלנו הודעה שהנשים מתאספות בג'ואיש סנטר. אחרי הלימוד הלכנו ל-770.

אנשים החלו להיכנס ליחידות ולרובם אמר הרבי שנת ברכה והצלחה. לאנשים השייכים למוסדות דיבר הרבי משהו גם בנוגע למוסד. היו כאלה שהרבי אמר להם מזל טוב. אמרו שהרבי חיזור אולם ב"ה מדבר ברור. (ר. ג. הייתה אחרונה והיא אומרת שלה הייתה ממש יחידות. הרבי דיבר עמה באופן פרטי).

לג'ואיש סנטר הגיעו כאלף נשים ובנות - קהל עצום. המנחה הייתה ב. פ.

דיבר הרב ווינברג. הוא אמר שיש לעתים שקורה משהו כדי להוכיח או להוציא לפועל עניין מסויים. הימים האחרונים הוכיחו שני דברים. את המסירות העצומה של החסידים לרבי ואת הקשר והאחדות בינם לבין עצמם. אמר: "מי הי' יכול לתאר לעצמו שישבו בהתוועדות ב-770 כ"כ הרבה שעות ויתוועדו בלי הרבי עם שייגץ ופייפערל [וצפצפה]?" הוא אמר שמותר לו לומר זאת גיון שגם הוא היה בין המדברים.

הוא סיפר אודות כך סיפור. פעם אדמוה"ז היה צריך לצאת לומר מאמר ומשום איזו סיבה לא יכל לצאת, ביקש משהו מאחד מגדולי החסידים שכיוון שכבר התאספו שיחזור הוא חסידות. אמר אותו חסיד שימשול להם משל.

פעם הייתה צריכה להיערך חתונה אצל גיבור אחד והוא הזמין מכל טוב עבורה ולחתונה הזמין את התזמורת הנפלאה ביותר מוינה. משום איזו סיבה לא יכלה החתונה להתקיים. הקהל התאכזב ונשאר רק העניינים שמטרתם הייתה לאכול, ולא הגיעו ע"מ לשמוח בחתונה. ישבו ואכלו ולאחר זמן אמרו, "הלא בכזאת סעודה צריך תזמורת", וכיוון שהתזמורת הנפלאה מוינה לא מגיעה יש כאן איזשהו שייגעץ עם פייפרל [צפצפה].

שיבוא הוא.

וסיים הרב ויינברג, ברור איזו השוואה יש בין אותו גוי וצפצפתו לתזמורת מוינה. ישבו שעות והקשיבו איך שחסידיים פטפטו.. הוא האריך בדיבור על כך שאם זה הי' צריך להוכיח משהו, זה הוכיח את המסירות והאחדות, ושבוה זה ייגמר ובקרוב ממש יהיה לרבי רפואה ממש ויהיה מלכנו עמנו.

אחרי הדיבורים החלו לרקוד. רקדנו כשעה וחצי עד קרוב ל-1 אחר חצות, "דער רבי איז געזונט", "חיילי אדוננו". זה היה אחרת מן הריקוד בשמחת תורה. אז רצו ליצור מצב כשהלב נרעד, עתה הייתה זו מציאות.

בבוקר כשהגענו ל-770 סיפרו שב"ה לא רק שהיחידות לא גרעה, אלא הלילה הזה הרבי ישן יותר במנוחה מאשר בלילות הקודמים. אמרו שהרופאים אמרו שחיי הרבי הנם רוחניים ולא גשמיים.

הרופא משיקגו אמר שלו היו החסידים יודעים כמה מוסיפים שמחתם לבריאותו של הרבי לא היה נשאר בבוקר אחד משקה.

בס"ד. יום שישי, כ"ה תשרי תשל"ח

בבוקר אמרו שייתכן שהרבי ירד בשבת לביה"כ. הרבי בסופו של דבר לא ירד אולם הרופאים אמרו שמצב בריאותו ב"ה, אלא שלא כדאי להכביד.

אחרי השיחה נסעתי עם א. י. לנש"ק. בערב שבת הכניסו לרבי את הפתקים של השיעורים, הרבי אמר יישר כח ושיעשו התוועדויות שמחות בכל העולם בשבת. כיוון שהיה זה כבר צהריים היו מקומות לשם כבר לא יכלו להודיע. לארץ הודיעו בדרך פלא. לזלמן גופין היה בכיס בהשגח"פ מספר טלפון של נהג מונית ערבי ברמלה. הוא צלצל אליו וביקש ממנו שישע לאחותו בירושלים ולכפר חב"ד ויודיעו שהרבי ביקש שיעשו התוועדויות שמחות במשך השבת והוא הבטיח לו שישלם לו כשיחזור.

אח"כ הכניסו לרבי פתק שהחליטו לעשות בשבת תהלוכה. הרבי ענה על כך יישר כח ואזכיר עה"צ.

בליל שבת דבר הרב [משה] פעלער במכון חנה. הוא דיבר באנגלית ולכן את הרוב לא הבנתי, אולם בכל אופן היה כדאי בשביל מה שכן שהבנתי. תחילה הסביר את השיעור היומי בתניא ואח"כ דיבר. הוא שאל את הבנות מה הרגישו כשקרה מה שקרה והבנות ענו. הוא אמר, תחשבו מה הרגשנו, או רבי, או אני.. אני.. כלומר הבעיה היא שלי, עכשיו לא יהיה את הרבי מתי שאצטרך, או הרבי הוא הענין!?

דיבר על הרבי ובין הדברים אמר שבעצם, כל אחד יכול לכתוב ספר 'אני והרבי'.

בשבת ב-1:30 הייתה התוועדות עד 4 בערך. לא שמעו בעזרת נשים ולא שרו הרבה. מכרו את המכירות לכל השנה. עבור הגבהה וגלילה נתן מישהו 13,000 דולר. עבור חזק: 4,000 דולר. יותר לא שמעתי. פינסון הגבאי לבש שטריימל ואחרי המכירות סיפר

שלשה דברים וביניהם אמר לחיים. לא שמעתי הכל, רק שבסוף הוא אמר שהחליטו להכניס פתק בשם כל מי שנמצא כאן שמבקשים מהרבי לשמור על בריאותו.

ב-4:30 בערך יצא תהלוכת ענקית לבארא פארק. שם התחלקו לבתי כנסת כדי למסור שיחה של הרבי ולשמה. לפני סיום ההתוועדות הגיע גרונו ואמר שהערב יאמר הרבי שיחה דרך המיקרופון כמו במוצאי החג והרבי נתן משקה ואמר שכל מי שרגיל לקחת בקבוק - שלוחים ומוסדות - שייקה.

ב-8:30 החל הרבי לדבר עד 9:15. למעלה משלושת רבעי שעה. קולו היה צלול הרבה יותר ממוצאי החג, ב"ה.

בראשון בלילה הייתה שוב יחידות. מעשרים לתשע עד תשע.

בס"ד. יום שלישי כ"ט תשרי תשל"ח

אתמול ברבע לתשע היתה יחידות. הרבי ישב בפתח חדרו, כל אחד עבר ומסר את הפתק לידו של הרבי, והרבי נתן לכל אחד דולר ואמר - כך אני שמעתי - "שנת ברכה והצלחה, נעם דאס אף צדקה". התור התחיל בעזרת נשים, מג"ע התחתון נכנסו לפרוזדור ויצאו, לא מן הכניסה של 770 (היא סגורה מאז שמחת תורה), אלא מביה"כ.

לסדר של הבנות דאגה ש. ג. הבת של לייבל וא. ג. מאוסטרליה. גרונו עמד מול הרבי. קליין בפתח של הג"ע התחתון בפרוזדור והרליג עמד בעזרת נשים. התור התקדם במהירות של סרט נע. אין זה הלא משנה באיזה צורה היתה ה"יחידות", שכן הרבי קורא לזה "יחידות". כל העניינים הנמצאים ביחידות היו מסתמא גם כאן. העניין הוא שעכשיו צריך להתחיל ה"בכ"ן.

צ. נסעה לשדה תעופה בערך בתשע. היום למדנו את השיעור האחרון עם ששונקין, היא הייתה בשיחה על רש"י של פרשת האזינו.

ג. ש. וע. נסעו ב-5:30 בערך לשדה תעופה. ש. ואני נשארנו בדירה, ניקינו וסידרנו. עתה גמרתי את ארגון החבילות, השעה 12:30 בלילה. זהו הלילה האחרון שלנו כאן. צריך להתחיל לחשוב על "בכ"ן למעשה.

תמונות ומכתבים מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח
הרבנית חנה והרבנית שטערנא שרה בקשר לשמחות
אצל זקני החתן והכלה

א.

זכו זקני החתן, הרה"ח ר' משה יוכבד מרים רובין ע"ה, שכ"ק
אדמו"ר מלך המשיח יסדר קידושין בחתונתם שהתקיימה בתש"ז.

יום ד' עשי"ת תרצ"ו, אטווצק

כבוד ש"ב' החתן המופלג י"א וכו' מ"ה יהודא נ"י
והכלה המהוללה פייגיל תי'

איך וואונש אייך מז"ט פאר אייער . . הש"י זאל אייך העלפין עס זאל זיין מיט מזל פיל
גליק . . וכ"ט. אייערע נ"י עלטערן יחיו זאלן פון אייך האבען אסאך נחת בגו"ר. וויא עס
וואונשט אייך ש"ב.

שטערנא שרה שניאורסאהן

איך גערוס דיין נ"י עלטערין מיט א הערצליכונ מז"ט. עס האס בא מיר פאסירט א טעות
אין יום החופה. איך האב גידיינקט יום ד' איז דיא חופה. האב איך היינט געשיקט א
טע"ג, וועלכע איך שלוס דא איין. האט דערזעהן ריח"פ נ"י און האט מיך אויפגערקזאז
גימאכט אויף דעם טעות אז סיא ד' תשרי. והחופה יום ג', בשטמו"צ.

[הנני מאחלת לכם מזל טוב עבור ה(חתונה) שלכם. שהשם ית' יעזור לכם שיהיה במזל
ובשמחה . . וכל טוב. שיהיה להוריכם שי' הרבה נחת ממכם בגשמיות ורחניות.

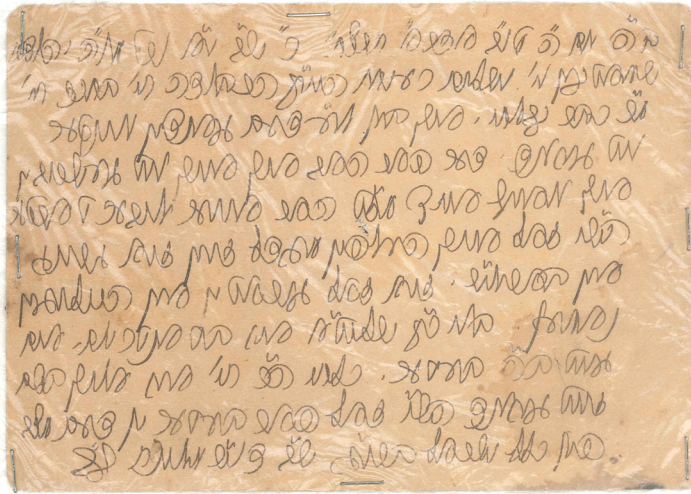
מאחלת, שארת בשרכם, שטערנא שרה שניאורסאהן.

(ג.ב.) הנני פורש בשלומם של הוריכם שי' במזל טוב לבכי. קרתה אצלי טעות. זכרתי
שהחופה הוא ביום ד', ולכן שלחתי ההיום טלגרמה, ומצורף בזה. ראיתי את ריח"פ שי'
והוא העיר את תשומת לבכי לטעות, שהחופה היא בד' תשרי, והחופה ביום ג', בשעה
טובה ומוצלחת].

1) את שימושה של הרבנית בתואר זה ניתן להסביר - לכאו' - שזוהי ענין של חיבה וקרבה, כי
משמחת שמוטקין (דוקשיץ-וורשה) היו קרובים ו'מיוודים' עם בית הרב. ייתכן אבל שהרבנית כתבה
כך מכיון שר' יהודה היה בן דוד רחוק שלה - באשר שניהם היו צאצאים לר' מרדכי מצ'רנוביל.
אביה של הרבנית שטערנא שרה, הרה"ק ר' יוסף יצחק (בן אדמו"ר הצ"צ) היה נשוי לבת דודתו,
בתה של הרה"ק יעקב ישראל מצ'ערקאס (שהיה נשוי עם בת כ"ק אדמו"ר האמצעי) שהיה נכד של
הרה"ק ר' מרדכי מצ'רנוביל - עמו עשה כ"ק אדמו"ר אדה"ז נ"ע את השידוך של נכדתו עם נכדו,
כהמעשה הידוע.

ג.

לאחר כשנתיים, כאשר נולדה הסבתא של הכלה, מרת רבקה תחי'
(ליפשי), שלחה הרבנית שטערנא שרה נ"ע מכתב ברכה.
לקמן בא פיענוח המכתב בדרך אפשר עם תרגום ללה"ק.

ב"ה יום ה' טו"ב אדר א' תרצ"ח

כ' ש"ב' י"א וכו' מו"ה יהודא שמאטקין נ"י ושלוש רעיתו תי' הכבודה תי' בתכם תי'.

מכ' [מכתבו] כבר קבלתי, איך בין ל"ע דעם גאנצן ווינטער ניט געזונד. דערפאר האב
איך אייך ניט געשריבן.

איך וואונש אייך מז"ט פאר אייער ליבער טאכטער, הש"י זאל אייך העלפן מגדל זיין זיא
גרינג און באריו"ש. זיא זאל גיראטיין אין הייליגין נאמען.

בני כ"ק שליט"א אין בסאנטריום אים גייט ב"ה בעסער¹, כלתי הר' תי' אין אויך בשם(?).

זייט געזונד הש"י זאל פארבעסערן דעם מצב פון כלל ישראל ברו"ג.

ש"ב דו"ש מלונ"ה,

(1) כ"ק אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע שהה בסאנטעריום - מקום מרפא, עם טיפולים וכו' - בפערקטאלדסדארף
שבאוסטריה מכ"ד טבת תרח"צ עד ליו"ד אדר שני, בו נסע לפריז. היה זה כשלושה ימים לפני הפלישה
הפתאומית של הנאצים ימ"ש לאוסטריה וסיפוחה לגרמניה. ראה במבוא לאגרות קודש (אדמו"ר
הריי"צ) ח"ד עמוד 14.

ש"ש.

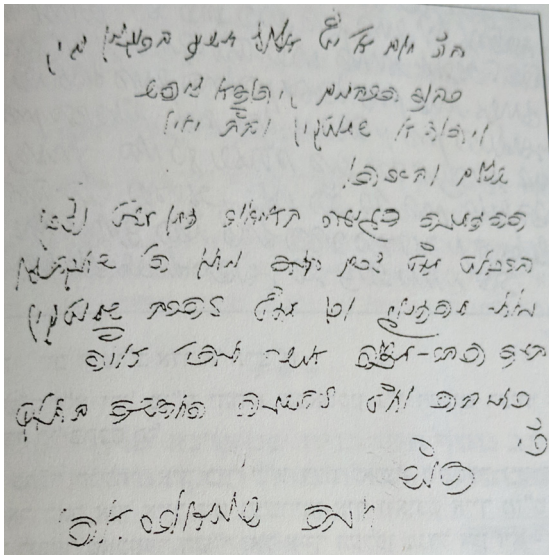
[כל החורף הייתי ל"ע חולה, לכן לא כתבתי לכם. הנני מאחלת לכם מזל טוב עבור הבת האהובה שלכם, ה' יתברך יעזור לכם שתגדלו אותה בקלות ומתוך אריכות ימים ושנים...]

בני, כ"ק שליט"א (אדמו"ר מוהריי"צ נ"ע) נמצא בסאנטריום והמצב שלו הוא ב"ה יותר טוב², כלתי הרבנית תחי' גם נמצאת שם.

תהיו בריאים, שה' יתברך ישפר את המצב של כלל ישראל ברוחניות ובגשמיות שארת בשרו דורשת שלומו מלב ונפש חפצה, שטערנא שרה (או שרה שניאורסאהן וכיו"ב).

ד

לקראת חתונתם של זקני הכלה, הרה"ח ר' אלעזר ומרת רבקה שי' ליפש, שלח הרבנית חנה (אם כ"ק אדמו"ר מלך המשיח) מכתב ברכה.

ב"ה

יום א', י"ט אלול תשי"ז
ברוקלין נ.י.

כבוד הרבנים, יהודא
ליפש ויהודא שמוטקין
וב"ב יחיו
שלום וברכה!

ההזמנה הגיעה באיחור
זמן מעט, . . . ברכת
מז"ט לכם כאחד ויתן ה'
שתקבלו נחת מהזוג וכן
מז"ט להרב שמוטקין
בעד הבר-מצוה אשר
תהי' אי"ה.

כתיבה וח"ט להשנה החדשה בתוך כ"י.

דו"ש

חנה שניאורסאהן

סיפורים ומענות מיוחדים
מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח
לזקני החתן והכלה שי'

א.

ופשוט שצריך להיות חינוך דוקא בבי"ס החב"די

מספר הרה"ח ר' יהושע שי' יוזביץ, סב החתן:

לקראת שנת הלימודים תשכ"ו נפתח בירושלים ע"י כמה מאנ"ש בית ספר חב"די לבנות בשם בית חנה (הפועלת עד היום הזה בהנהלת הרה"ח ר' טובי' שי' בלוי) - ותכננת להעביר את בתי אסתר תחי' ללמוד שם.

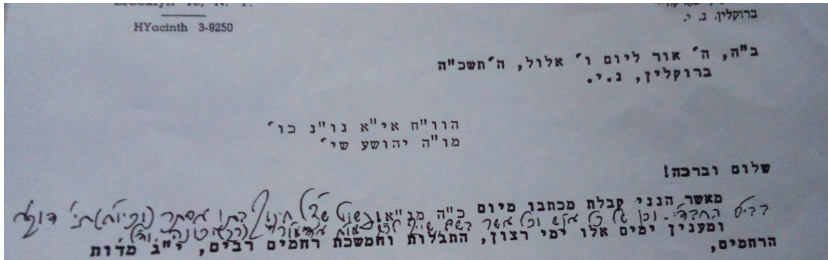
אבי, הר"ר אברהם מרדכי ע"ה, היה חסיד של האדמו"ר בעל ה'שומר אמונים' זצ"ל - והיה שייך לאנשי היישוב הישן בירושלים עיה"ק. תכנוני להוציא את בתי תחי' ממוסד החינוך של היישוב הישן ב'מאה שערים' ולהעביר אותה ל'בית חנה' לא מצא תן בעיני אבי והוא לא ראה זאת בעין יפה. הוא ישב וכתב מכתב ארוך לכ"ק אדמו"ר שליט"א בכארו את טעמיו ונימוקיו.

ביום ה', אור לו' אלול תשכ"ה - קבלתי מכתב כללי-פרטי מכ"ק אדמו"ר שליט"א, בו הרבי הוסיף בגוכתי"ק שורה וחצי:

מאשר הנני קבלת מכתבו מיום כ"ה מנ"א (והוסיף כאן כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בכת"ק):
ופשוט שצ"ל חינוך בתו אסתר (וכיו"ח) תי' דוקא בבי"ס החב"די - וכן של כל אנ"ש וכל אשר בשם או שייך לכ"ק מו"ח אדמו"ר (רק) יכונה. וד"ל.

כמובן שבת, וכן שאר ילדיי (בלשון הרבי: כל יוצאי חלציו) עברו ללמוד במוסדות חינוך חב"דיים.

לשלימות הענין יש לציין שטענת אדמו"ר ז"ל היתה בעיקר שהעברת בתי תחי' ממוסד חינוך של היישוב הישן למוסד לימוד של היישוב החדש' יהיה יתקבל בסביבה

כ'ירידה'. ואכן, באותה תקופה קבלתי מסר מהרבי שאדאג לכך שלא יתקבל רושם כזה, ושוזהו דבר עיקרי.

ב.

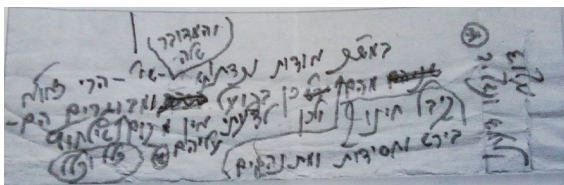
עם הכובע הזה..

מספר הרה"ח ר' יהושע שי' יוזביץ, סב החתן:

כאשר התקרבתי לכ"ק אדמו"ר שליט"א ולחסידות קבלתי הוראה מהרבי לא לשנות את הלבושים שלי מאשר היה נהוג במשפחתי, שטריימל וכו'. לקראת החתונה של בתי הבכורה עם שליח הרבי לארץ הקודש, הרה"ת ר' יצחק שי' רוזנשיין, רצה אדמו"ר ז"ל במאוד מאוד שחתני יילך ג"כ עם הלבושים הנהוגים ב'שומר אמונים' וכן ביקש שיתנהגו כן בנוגע לעוד כמה ענינים. אדמו"ר ז"ל ישב וכתב על-כך לרבי.

כ"ק אדמו"ר שליט"א ענה, וזלה"ק:

במש"כ [במה שכתב] אודות נכדתו תחי' והמדובר שלה - שי' - הרי כאו"א קיבל חינוך ביר"ש וחסידות ומתנהגים כן בפועל ומבוגרים הם - ולכן לדעתי אין מקום כלל וכלל שילחוץ עליהם שיקבלו דעתו דוקא.

זמן מה לאחר מכן הייתי ב'יחידות' אצל כ"ק אדמו"ר שליט"א. בסוף ה'יחידות' סיים הרבי בברכה, וסיים שנלך במהרה לקבל פני משיח צדקנו - ובאמרו זאת,

הרים הרבי במקצת את כובעו, ואמר: און מיט דער היטל [עם הכובע הזה]!

ג.

הנני יודע..

סיפור אודות ר' משה ע"ה רובין, סב החתן:

בנו בכורו של ר' משה הוא הרה"ת ר' ישראל שי' רובין, שליח כ"ק אדמו"ר מלך המשיח באלבאני, בירת מדינת ניו יורק.

ר' ישראל שי' היה (והינו) בחור ואברך היודע לפתוח ספר וללמוד היטב ולר' משה היה קצת קשה עם העובדה שמקום להיות ר"מ וראש ישיבה הוא נמצא בעיירה קטנה (במושגים של יהדות) ומוסר שיעורים לבעלי תשובה וכו'.

צילום הדולר שקיבל ר' משה, עליו רשם את דברי הרבי אליו

בסביבות חג השבועות תשמ"ז עבר ר' משה בחלוקת הדולרים אצל הרבי, ובעברו - נתן לו הרבי דולר בידו, ואמר בזה"ל: איך ווייס אז ישראל איז אין אלבאני [הנני יודע שישראל נמצא באלבאני].

ד.

מכתב להולדת הבת..

מספר הרה"ח ר' חיים דובער שי' זלצמן, סב הכלה:

בסוף חודש אחר ראשון תשמ"ט קבלתי מכתב ברכה מכ"ק אדמו"ר שליט"א להולדת הבת 'חי' מושקא דינה שתליט"א.

בעת קבלת המכתב, זה היה תמוה מאוד בעיניי, כי בני הצעיר, מנחם מענדל שי', נולד בתשל"ז - ובשנת תשמ"ט היו לי ב"ה כבר כו"כ נכדים (כ"). מיותר לציין, שלא נולדה לי אז בת, ועוד עם שם זה...

ומעשה שהיה כך היה:

באותה תקופה גרה בלוס אנג'לס משפחה שהתחילו להתקרב לאידישקייט. לאחר זמן מה האישה נכנסה להיריון והם תכננו לעשות הפלה היל"ת. רעייתי [חי' אסתר ע"ה] השתדלה והשקיעה זמן ומאמצים רבים ע"מ לשכנעם לא להפיל את העובר, וב"ה נולד להם ילד בריא ושלם.

לאחר זמן מה האשה נכנסה שוב להיריון, ושוב עברנו מסכת שכנועים וכו' עד שהצלחנו ב"ה לשכנעם ללדת את התינוק. אמנם, לפני שהיא נולדה, המשפחה עברו דירה וכבר

תשורה מחתונת
הרב התמים אברהם מרדכי ורחל יוזביץ

דלצמן - ל. א.
RABBI MENACHEM M. SCHNEERSON
Lubavitch
770 Eastern Parkway
Brooklyn, N. Y. 11213
493-9250

מנחם מענדל שניאורסאהן
ליוכאויטש
770 איסטערן פארקווי
ברוקלין, נ. י.
בי"ה, כה' אד"ר תשמ"ט
ברוקלין, נ. י.

הו"ח אי"א נוי"ב וכו'
מוה' חיים דובער שי'

שלום וברכה!

במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב
ונקרא שמה בישראל חי' מושקא דינא שתליטיא,
הנה יה"ר מהשי"ת שיגדלה ביהוד עם זוג' תי'
לתורה ולחופה ולמעשים טובים מתוך הרחבה.

-ידוע מכ"ק אדמו"ר (מורהש"ב) נ"ע, אשר
מנהגנו הוא לאמר גם בלידה בת לתורה ולחופה
ולמעשים טובים, ע"פ מרז"ל (ברכות ל"ד א) נשים
במאי זכייין באקרוי' כו' באחנודי' כו' ונטריין כו'
בברכת מזל טוב

לא גרו בלוס אנג'לס. ב"ה, בחודש אדר ראשון תשמ"ט נולד להם בת, וייקרא שמה
בישראל חי' מושקא דינא.
לאחר כמה ימים, בכ"ה אדר ראשון, שלח לי כ"ק אדמו"ר שליט"א מכתב ("הו"ח .
חיים דובער שי") "במענה על ההודעה אשר נולדה להם בת למזל טוב ונקרא שמה
בישראל חי' מושקא דינא".
ותהי לפלא!

ה.

מקל הבעל שם טוב

מספר הרה"ח ר' חיים דובער שי' זלצמן, סב הכלה (מפאת קוצר הזמן, הבאנו לקמן
את הסיפור כפי שנכתב באותם ימים ביומן של ר' אהרן קורנט עם אי אלו תיקונים
והוספות):

יום ה', כ"א כסלו ה'תשמ"ב

לפני מנחה נכנסו משפחות קנלסקי-זלצמן, שהיום יום חתונת בניהם ועוד 2 חתנים
לגעה"ת. כ"ק אד"ש שאל פעמיים מי מתחתן ראשון אך לא ענו. לייבל פנה ושאל את

אחד מהם באיזה שעה הוא מתחתן והוא ענה ב-8. הוא שאל את השני והוא ענה ב-7 ואז נתן לו אד"ש את סידורו לתפילת מנחה.

איתם נכנס ג"כ יהודי מגזע הבעש"ט אשר נתן לכ"ק אד"ש מקל מהבעש"ט.

ומעשה שהי' כך הי': החזן החסיד ר' בערל'ע זלצמן הלך לרשום יהודים לס"ת הכללי (בסאן פרנציסקו). הוא הגיע ליהודי אחד ורשם את פרטיו וכאשר ביקש ממנו את שם אביו אמר לו היהודי הנ"ל 'האם אתה רוצה את כל הפרטים שלי עד הבעש"ט?' לאחר התעניינות התברר שהוא מצאצאי הבעש"ט ושהוא קיבל מאביו מקל של הבעש"ט. בזמן מלחמת העולם השני' לא לקח עמו אביו כלום חוץ מהמקל (וספר תורה קטן). כאשר שאל את אביו לשם מה לוקח את המקל אמר שזה יציל אותם, והדברים הללו נחקקו בזכרונו.

מובן, שכאשר ר' בערל הציע לו שיתן לרבי את המקל הוא לא הסכים, אף שסיפר שאביו אמר לו שכאשר ייצא לחו"ל וימצא צדיק הממשיך את דרך הבעש"ט ייתן לו את המקל. אך בערל לא התייאש והוא הגיע אליו יחד עם נפתלי אסטולין ונתנו לו 2 תקליטים עם חותמת של "החזן" (בערלע עצמו..). ונפתלי הבטיח לו כרטיס טיסה לרבי שליט"א ושייתן לו את המקל בפומבי בטקס (י"ט כסלו) ויהיו תמונות וכו', אך הוא חזר ואמר שהמקל מאוד יקר לו ואינו מוכן לכך. לאחמ"כ הזמינו בערלע לחתונת בתו, והיות והוא כבר הרבה זמן לא הי' בשמחה של חסידים וכו', והוא ראה את ר' בערל כידידו הטוב, הסכים לבוא יחד עם המקל ולתת אותו לרבי ע"פ צוואת אביו.

הם שאלו ע"כ את כ"ק אד"ש ויצאה תשובה (דרך לייבל) שהנ"ל יכתוב את כל סדר ההשתלשלות של המקל שידוע לו, אך שלא יוציאו ע"ז הוצאות (כרטיס טיסה וכו') כי עדיף שיתנו את הכסף לצדקה. ובנוגע למקל, אפשר להביאו ע"י מישהו (נפתלי גם לא הגיע לחתונה כי אד"ש אמר שלא יבוא).

הם סיפרו להנ"ל את תשובת אד"ש, ושלא יכולים לתת לו כרטיס והוא ענה שהוא החליט לתת זאת לרבי ואינו מתחרט, אבל בתנאי שבערל לא יבטל את הזמנתו לחתונה. כמובן שבערל צלצל אליו מיד ואמר שמזמינו ואדרבה הוא יהיה אורח הכבוד וכו'. כך הוא נסע לכאן מכספו האישי, והיום כ"א כסלו נכנס יחד עם בני המשפחה ומסר לכ"ק אד"ש את המקל.

כ"ק אד"ש קיבל את המקל ביד ימינו, אמר להנ"ל תודה, העבירו ליד שמאל וביד ימין נתן יד לשלום עליכם' להנ"ל. כשאחזו, מישש והזיז אצבעותיו בעיגול העבה שבראש המקל (תיאור המקל: אורכו כ- 60-70 ס"מ. בראשו עץ עבה עגול. כל המקל הוא עגול ודק, בחציו התחתון הוא יותר דק, ובין החלק הדק לעבה יותר ישנה טבעת דקה. בין העיגול העבה בראשו לאורך המקל ישנה טבעת רחבה יותר ממתכת).

הנ"ל דיבר ברוסית, וע"כ הנכתב לקמן אינו מדויק, אך תוכן הענינים היה כדלקמן:

הוא אמר לכ"ק אד"ש שבזה (בנתינת המקל) הוא מקיים את רצון אביו לתת את המקל

לצדיק הממשיך את דרך הבעש"ט. אמר לו אד"ש: בזה הנך מקיים רצון אביך בענין מקל הבעש"ט ומה בנוגע לקיום רצון הבעש"ט בענייני יהדות, שמירת שבת, כשרות, ציצית, והנחת תפילין תפילין? אמר הנ"ל שאינו יודע כי שכח הכל. אד"ש אמר שמכיון שהגיע עם בערל (והצביע על בערל) א"כ בוודאי הוא ילמד אותו. כ"ק אד"ש אמר שבעבור המקל ייתן לו תפילין. הנ"ל אמר שאינו רוצה תמורת המקל שום דבר. הוא רק רוצה לקיים את צוואת אביו והוסיף ואמר שהיות ואין מי שיגיד 'קדיש' על אביו ע"כ הוא מבקש שאד"ש יגיד 'קדיש' (שמעתי שאד"ש אמר "על האופן הטוב ביותר"). כ"ק אד"ש ענה לו שזהו בתנאי שיתחיל להניח תפילין בכל יום שבזה יקיים רצון אביו שאומר לו להניח תפילין (והצביע כלפי מעלה...). הנ"ל אמר שיש לו קרובים בלניגרד ... ואמר אד"ש שכבר ראה זאת במכתביו. הנ"ל התפלא ואמר לאד"ש: "כן?! ראית את המכתב שלי?!"

שמעתי שהנ"ל סיפר לאד"ש שע"י שהגיעו לרשום אותו לס"ת נודע כל הדבר, וכן סיפר שלקחו לו הרוסים את התפילין. אד"ש שאל אותו האם בא לחתונה ואמר שכן. אד"ש איחל לו מזל-טוב וכן לבערל. אד"ש אמר לו שכשיניח תפילין בפעם הראשונה שיאמר 'שהחינו'. לבסוף הכניס אד"ש את המקל לחדרו, יצא ואמר להנ"ל סליחה שמתערב בענייניו האישיים ואמר לו עוה"פ 'מזל-טוב'. אח"כ אמר לחתן, מרדכי קנלסקי, שימסור את הסידור ל-2 החתנים.

אד"ש יצא למנחה בשעה 3:25. בסיום התפילה לאחר 'עלינו' פתאום אמר 'קדיש'. אח"כ אמר 'איזהו מקומן' (במקום המשניות שרגילים לומר) ואח"כ אמר קדיש דרבנן. כשיצא מביהכ"ס אמר לבערל שיודיע להנ"ל שכעת אמרתי לא רק קדיש אחד אלא 2 קדישים על הוריו וכעת שיקיים את החוזה בינינו בענין התפילין, ושאל אד"ש היכן הוא. ר' בערל ענה שהלכו איתו כעת לקנות תפילין ואמר אד"ש ש"לא לזה התכוונתי", ואמר ללייבל שיתנו לו תפילין מהמזכירות.

אד"ש התקדם פסיעה, הסתובב ואמר לבערל: "ובנוגע לחתונה, מזל-טוב מזל-טוב, ושיהי' בשעה טובה ומוצלחת". מיד כשיצא מגעה"ת לפני מנחה רצו לחנות וכבר מצאו לו התפילין וכו', וכעת לאחר דברי אד"ש אמרו לו שלא יקנה תפילין כי הרבי ייתן. הוא לא הסכים לכך וטען בכל תוקף שאינו רוצה תמורת המקל שום דבר ובקושי רב הצליחו להסביר לו שאין זה תמורת המקל אלא מתנה שאד"ש נותן לו וכו'. אח"כ צלצל הטלפון בחנות ולייבל הודיע שהרבי מסר שיקנו לו תפילין מהודרות ואד"ש ישלם. כמו"כ הורה כ"ק אד"ש שיקבע מזוזות בכל פתחי ביתו ושידאגו בישיבה שיגידו 11 חודש קדיש על הוריו.

כשהי' בערל ביחידות אחרי החתונה ביקש אד"ש שיקראו לו (לנכד הבעש"ט הנ"ל). הוא הגיע ואמר לו אד"ש: "את החוב שלי כבר קיימתי, כעת אתה תעשה את המוטל עליך ונתן לו דולר שיתן אותו לצדקה".

ע"כ מהיומן הנ"ל.

באותה הזדמנות, לפני מנחה, נכנס איתם גם הרה"ת ר' יוסף יצחק שי' זלצמן, אב הכלה, והוא מספר שכאשר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח נכנס לחדרו הקדוש, החזיק את המקל בשני ידיו הק' וסגר את הדלת ברגלו הק', ולפני שנסגר הדלת, שם לב שהרבי שם את המקל על שולחנו הק'.

לאחר ג' תמוז ביקש ממנו הספרן ר' שד"ב שי' לוין להיכנס לספריה ע"מ לזהות באיזה מקל מדובר - מאחר ויש בספריה כו"כ מקלות ואינו יודע מה ענינו של כל אחד. נכנסו לספריה, אך המקל לא היה שם.

ר' יוסף יצחק שאל ע"כ את המזכיר ר' לייבל גרונור והוא אמר שמאז יום הנ"ל בתשמ"ב, המקל מונח בדרך קבע על שולחן כ"ק אדמו"ר מהר"ש אשר בחדר כ"ק אדמו"ר מלך המשיח.

כידוע, שבפינת חדרו של הרבי עומדת שולחן שבנה כ"ק אדמו"ר מהר"ש בעצמו, אשר עליו לא הסכים הרבי שיניחו שום דבר מלבד מה שעמד עליו בדרך קבע, והוא: מקל כ"ק אדמו"ר מהר"ש, מקל הרה"ק ר' לוי"צ מבארדיטשוב וכתבי אבי כ"ק אדמו"ר מלך המשיח - ר' לוי יצחק. ולאחר כ"א כסלו תשמ"ב, אף מקל זה (ע"פ עדות ר' לייבל).

**חלק ממענות מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח
להורי הכלה בעניניהם הפרטיים ובעניני
השליחות בטורונטו**

חלק מהמענות מובאים להלן לאחר ציטוט מכתבי ההורים שי',
ככתבם וכלשונם, לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח – על-מנת שיהיה
ניתן להבין על מה נכתב המענה וכיו"ב.
כמו"כ הובאו מספר מכתבים מהורי הכלה שי' לכ"ק אדמו"ר מלך
המשיח, אף שלא הצלחנו למצוא מה היתה תשובת הרבי עליהם.

**א.
דירה חשוכה – אינה כדאית**

אדר ה'תש"מ
כ"ק אדמו"ר שליט"א

הננו גרים ב . . קראון סט. 2#E (כפי שהודענו ע"כ וקבלנו ברכת כ"ק אד"ש). הדירה
בקומה שניה, חלונותי' פונים לכיוון רח' קראון והיא מוארת מאוד. שכר הדירה הוא
\$180. אולם יש בה חדר שינה אחד בלבד.

אנחנו מעוניינים שתהי' לנו אפשרות להכניס אורחים, ובנוסף לכך רצוני ש . . הנמצאת
עתה אצל . . תעבור לגור אלינו ולפיכך אנחנו זקוקים לחדר שינה נוסף.

יש לנו אפשרות לשכור דירה אחרת עם שני חדרי שינה באותו בנין #i3 אולם היא
בקומה שלישית, חלונותיה פונים לבין הבניינים ובמילא היא חשוכה יותר ושכר הדירה
היא \$230.

ר' פ. הבעה"ב, מעונין שניקח את הדירה הזאת כיון שעיי"כ ימנע כניסת לא יהודים
לדירה זו, וגם דירתנו הנוכחית יוכל להשכיר ליהודים.

והננו שואלים עצת כ"ק אד"ש האם להחליף דירה.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח מתח קו מתחת למילים "חשוכה יותר", וכתב: א"כ לא כדאי בשבילו.

ב.

מטפלת גוי'

בחורף תשמ"ב שאלנו האם לקחת בייבי סיטר גוי'.

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח היתה (תוכן): לשאול רב.

ג.

אי קבלת מענה – היא המענה

לפני חג השבועות תשמ"ב שאלתי בקשר לנסיעה ארצה ולא קיבלתי תשובה. שאלתי ע"כ כו"כ פעמים את הרב בנימין קליין והוא אמר שהפתק שלי מונח על שולחן הרבי. לפני פסח תשמ"ג בא אחי יצחק שי' בקשרי השידוכין ובי"ד אייר תשמ"ג כתבתי לרבי שקיבלתי הסכמת רב לנסיעה לארץ בקיץ, בתחילת תמוז, לחתונת אחי ובקשתי הסכמה וברכה.

בו ביום קבלתי מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח: הסכמה וברכה. אעה"צ.

(דעת תחתון: באם הייתי נוסעת לארץ בקיץ שלפנ"ז, בדרך הטבע לא הייתי יכולה לנסוע עוה"פ בשנה שלאח"ז, לחתונה).

ד.

רישיון לאישה

בחורף תשמ"ג קיבלתי רישיון נהיגה ושאלתי את הרבי האם לנהוג.

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח: כעצת רב דאנ"ש, אעה"צ.

ה.

אי קבלת מענה – היא המענה

בכ' אייר תשד"מ נולד בננו אברהם שי'. בקשנו מאבי, אלעזר שי' ליפש, לבוא מאה"ק להיות הסנדק.

כאשר הוא הגיע לטורונטו התברר שהתינוק צהוב והברית נדחה. בינתיים נסע אבי שי' לרבי לחג השבועות. לאחר דין ודברים עם המוהל סגרנו שהברית תתקיים בי"ז סיון.

דברתי עם אבי שי' ובקשתיו שידחה את כרטיס החזרה לאה"ק ויישאר להיות הסנדק. הוא התלבט מאוד, כי היו לו ענינים חשובים לסדר באה"ק והתייעץ ע"כ עם הרב זלמן שמעון דווארקיין, ולבסוף כתב ע"כ לרבי ושאל האם לדחות את הכרטיס.

אבל, לא יצא מענה מאת כ"ק אדמו"ר שליט"א, ובמילא הוא לא שינה את הכרטיס וחזר לאה"ק.

לפועל, בי"ז סיון ארגנו סעודה גדולה והגיעו כ-150 איש מהקהילה הרוסית - אבל כאשר הגיע המוהל, הרה"ת ר' יהושע העשל צייטלין ממונטריאול והסתכל על התינוק, הוא החליט שהוא עדיין צהוב ולא ניתן למולו...

בקשנו מהמרא דאתרא, הרב דוד שוחט, לערוך סיום מסכת - וערכנו את סעודת מצוה ללא הברית.

הברית התקיימה כשבוע לאחר מכן...

ו.

ורוצים לדחות זה?!

ב"ה, ה' מנחם אב תש"נ

כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א

בשעתו, יום שישי העבר, כ"ז תמוז, כתבנו לכבוד קדושת אדמו"ר שליט"א שאנו מתכוננים לערוך חתונה ליהודים יוצאי רוסיה. המועד נקבע לט"ו כסלו הבעל"ט.

תשובת כבוד קדושת אדמו"ר שליט"א הייתה:

ורוצים ר"ל לדחות זה לחמש חודשים!! באם היה הועד מחפש ושואל רב פוסק דינים על פי שולחן ערוך היה מתיר ומצוה לעשות זה אפילו בג' השבועות כמובן.

מיד התחלנו לפעול בנושא מתוך כוונה להחיש את העניין כולו ולאפשר להעמיד חופות לזוגות שיסכימו לשינוי בתאריך ומוכנים לכך. בכיוון זה פעלנו בהתאם להוראותיו של הרב דוד שחט שליט"א.

הצלחנו ב"ה לשכנע חמש זוגות לערוך חופה בימים הקרובים, לאחר הכנות הקשורות בדיני טהרת המשפחה, נקבע המועד בשעה טובה ומוצלחת ליום ט"ו מנחם אב.

ברור שמסיבת החתונה לא תהא באותו פרסום כפי המתוכנן מלכתחילה אך אנו מקווים שהמסיבה תהיה יפה ומוצלחת.

על כל הנ"ל אנו מבקשים הוראת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

בשם הועד: מרכז ליהודים יוצאי רוסיה,
יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן

ז.

דיוק בכשרות

זמן קצר לאחר בואנו לטורונטו, בזאת חנוכה תשמ"א, הכרנו אישה יהודיה מרוסיה שהיתה חולה במחלה הידועה ל"ע, וכתבתי לרבי בקשת ברכה עבורה.

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח הגיע יחד עם המענה לדו"ח הראשון שכתבתי על הפעילות וכו', בפורים קטן תשמ"א, וזלה"ק: אזעה"צ, דיוק בכשרות האכילה והשתי'.

האישה הבריאה לגמרי והמשיכה לחיות בטובים ובנעימים למעלה מ-25 שנה! היא נפטרה בשיבה טובה בי"ט טבת תשס"ח.

ח.

רוח הקודש גלויה

במהלך השנים זכיתי כמה פעמים להביא יהודים גבירים לרבי ל'יחידות', במסגרת ה'קרן פיתוח שע"י מחנה ישראל'.

בחודש אדר תנש"א הגעתי עם יהודי ששמו היה יוסף (ליאוניד) סיגלוב (ע"ה). הוא היה יהודי אמיד, שהיה איתי בקשר חם, ותרם רבות לבית חב"ד.

במהלך הטיסה לניו יורק אמרתי לו שכשעוברים בפני הרבי, יהיה לו כמה רגעים 'אישיים' בהם יוכל לדבר עם הרבי, ושיכתוב פתק עם שאלותיו ובקשותיו.

הוא אמר לי שאין לו מה לבקש והכל בסדר, מעניין אותו אבל לראות את הרבי. לא 'נכנעת' והזכרתי לו את בעייתו הרפואית שהוא סיפר לי עליה לא מזמן, את הבעיה בעסקים שהתעוררה לאחרונה, וכן בעיה מסוימת שהיתה לו במשפחה שלו.

הוא נכנע, וכאשר הגענו לבית מלון במנהטן הוא התיישב וכתב מכתב בו הוא פירט את שלושת שאלותיו.

הגענו ל-770. לאחר השיחה, חיכינו יחד בתור לרגע 'שלנו'. כאשר ניגשנו לרבי, הצגתי אותו בפני הרבי ברוסית, כדי שהרבי ידבר איתו ברוסית, השפה היחידה שהוא הבין.

הרבי התחיל לדבר איתו ב-אידיש.. הקשבתי לדברי הרבי והנני שומע שהרבי עונה לו על שאלותיו, מהשלישית לראשונה, כשהמכתב עדיין בידי יוסף!

כשהרבי סיים לדבר, יוסף פונה אלי, ומבלי להתבלבל מבקש ממני לתרגם לו את דברי הרבי... נאלמתי דום. הייתי די בהלם. לתרגם את דברי הרבי, בעומדי לפניו?! הרבי הסתכל עלי וחיך, ולאחר מכן פנה בחזרה לליאוניד, וחזר על דברי קודשו, הפעם ברוסית.

הרבי סיים לדבר, ויוסף פונה אלי, ואומר: "הרב ולצמון, אמרתי לך שאני לא צריך לכתוב... הוא ענה על הכל מבלי לקרוא בכלל...". הייתי בהלם. עומדים בפני הרבי! לא ידעתי איפה לקבור את עצמי... אמרתי לו שבמכתב יש את השמות שעליהן הוא ביקש

ברכות, ושייתן את זה לרבי. הרבי הסתכל עלי שוב וחייך חיוך רחב.
הוא נתן את זה לרבי ויצאנו.

כשיצאנו ראיתי שהוא 'נרעש' לחלוטין... ניגשנו מיד ל'מישולובין' (חנות 'מרכז סת"ם'
ברחוב קינגסטון) וקנינו זוג תפילין, והוא החליט שיניח תפילין מידי יום.
לתקופה ממושכת לאחר מכן הוא היה התומך הגדול ביותר של המוסד jrcc. כשנה
וחצי לאחמ"כ, כאשר המוסד נקלע לקשיים פיננסיים קשים, הוא נכנס אלי יום אחד
לבית והביא לי צ'ק של 100,000 דולר, שבזמנו - ממש הצייל את המוסד.

ט.

תשרי תנש"א

פ"נ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

אנא לעורר רחמים רבים עבור ק"ק דיוצאי רוס' בטורונטו שיתעוררו בתשובה אמיתית
הנוגעת לפועל ממש ושהמרכז ליהודים יוצאי רוס' יתרחב ויתפתח הן מבחי' הכספית
והן מבחי' רוחנית, דהיינו הצלחה ברכישת שטח ובניין עבור המוסד והן בריבוי ילדים
ומבוגרים בת"ת שיעורים ופעולות וכו'.

יוסף יצחק בן חי' אסתר
מנחם מענדל יוסף בן רבקה
צבי יוסף בן חנה רבקה

י.

ב"ה, מ"ח תשנ"ד

כ"ק אדמו"ר מה"מ שליט"א

בזה הנני לבקש ברכתו הק' עבור החתונה הגדולה אי"ה ביום ב' כ"ו מ"ח תשנ"ד שזה
יהי' בהצלחה בכל הפרטים וזה שמות החתנים והכלות...

וברכת כ"ק אד"ש מה"מ שבכללות כל עניני המוסד יהי' בהצלחה ושנכין כל הקהילה
לקבל פני משיח צדקנו בהתגלות כ"ק אד"ש מה"מ לעיני כל העולם.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן

י"א

ב"ה, ד' שבט תהא שנת נפלאות דגולות

כ"ק אד"ש מה"מ

התאספנו היום פעם שניה ע"מ להתארגן ולארגן את הפעילות עם הנשים בקהילה של יהודים יוצאי רוסיה בטורונטו. להגדיל את הפעילות הקיימת וליזום פעולות נוספות.

הננו מבקשות את ברכת כ"ק אד"ש מה"מ להצלחה להכין את כל הנשים לקבלת פני משיח מיד ממש.

חיענא בת רבקה זלצמן

כמו"כ חתמו כל הנשים שהשתתפו באסיפה קיבלנו תשובת כ"ק אד"ש ברכה והצלחה.

**מענות כ"ק אדמו"ר מלך המשיח להורי הכלה
אודות יציאתם לשליחות והתפתחות המוסד
לאורך השנים**

כמו בחלק הקודם, מענות ודברי הרבי מובאים בהמשך לציטוט המכתבים של אבי הכלה שי' לכ"ק אדמו"ר מלך המשיח, כך שניתן לקבל תמונה מלאה מהענינים אודותיהם הרבי כותב.

לא הובאו כאן כל המענות של הרבי במהלך השנים אודות השליחות בטורונטו ופרטיה וכו' – אשר עבור כך נצרכת מלאכת איסוף, סידור ועריכה, ועוד חזון למועד – אלא (חלק מ) המענות אודות עיקרי הענינים; היציאה לשליחות וכללות התפתחות המוסד לכדי מוסד בפ"ע, בניית בית הכנסת וכו'.

מענות הרבי המצוטטים כאן נמצאים בידינו ע"פ מה שהעתיק אבי הכלה שי' על גבי (העתק מ) המכתב ששלח לרבי. חלק מהם נאבדו ולא נמצאים בידינו ולכן מכתבים אלו לא הובאו כאן, מלבד מכתבים ספורים הנוגעים לשלימות הענין – תיאור פתיחת מוסד JRCC (Jewish Russian community center) בטורונטו.

הענינים מובאים ע"פ סדר התרחשותם, מאמצע תש"מ – עת לימודו של אבי הכלה שי' ב'כולל', לאחר החתונה – עד לתשנ"ג.

כמו"כ, במהלך הדברים מצויינים אי אלו ענינים ואפיזודות מכ"ק אדמו"ר מלך המשיח בקשר למוסד.

א.

להתעניין בשליחות?

סוף שבט, אדר ה'תש"מ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

נכנסתי לכולל בתחילת טבת ועכשיו מציעים לי להתעסק עם יהודים יוצאי רוסיה והנני שואל אם להתעניין בהצעה או להמשיך ללמוד בכולל.

יוסף יצחק בן חי' אסתר

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח: להתעניין. אעה"צ.

ב.

שתי הצעות

ב"ה. יום ד', י"ד אייר ה'תש"מ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. ר' זלמן אהרן שיחי' גראסבוים הציע לי להתעסק עם יהודים יוצאי רוסיה בטורונטו. התחייבותי: א. תכנון וביצוע כל הפעולות הקשורות עם יהודים יוצאי רוסיה בעיר. ב. מסירת דיווח על פעולותי פעמיים בחודש.

התחייבותי: א. תשלום משכורת (כמו לעובדי בית חב"ד שם) כ-310\$ לשבוע (נוסף לתוספת בשביל ילדים), החזקת וביטוח מכונית. ב. ממון כל ההוצאות הקשורות בפעולותי, כמו: פתיחת משרד באזור בו יש ריכוז גדול של יהודים יוצאי רוסיה. משכורת למזכירה, פתיחת ספרי' עם ספרות ברוסית, מסיבות, פעולות בעשרת המבצעים, מבצעי חנוכה, פורים, פסח וכו', פתיחת ביכ"נ במשך הזמן וכו'.

ב. ר' אברהם שיחי' קארף הציע לי להתעסק עם יהודים יוצאי רוי' במיאמי פלורידה.

המשכורת כפי שמשלם לשאר עובדי בית חב"ד שם, כ-15,000\$ לשנה. אולם הוא איננו מתחייב על ממון פעילות. הוא מקוה שיהיה כסף גם עבור פעילות אולם בינתיים רוצה שאתעסק בפעולות שאינן הוצאות כספיות, כמו: ביקורי בית, שיעורים וכו'.

והנני שואל ומבקש הוראת וברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א.

יוסף יצחק בן חי' אסתר

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בכ"ג אייר: הרבי סימן את ההצעה של טורונטו, וכתב - באם משער שמסוגל להנ"ל, יתעניין. אעה"צ.

ג.

כעצת ידידים מבינים

בס"ד ט"ז אלול ה'תש"מ

כ"ק אדמו"ר שליט"א

לאור הוראת כ"ק אדמו"ר שליט"א להתעניין בהצעת ר' זלמן אהרון שיחי' גראסבוים מטורונטו, הנה לאחר התעניינות בהפרטים של ההצעה דהיינו (א) התעסקות בהפצת יהדות והמעיינות בין יהודי יוצאי רוס' (ב) משכורת כמו לכל עובדי צ"א שם.
הנני לשאול עצתו וברכתו הק' אם לקבל ההצעה של טורונטו.

יוסף יצחק בן חי' אסתר
חיענא בת רבקה

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח: כעצת ידידים מבינים. אזכיר עה"צ.

ד.

טאראנטא

בס"ד יום שלישי, ו' תשרי תשמ"א

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בנוגע להצעה שהייתה לנו מצא"ח טורונטו ע"י ר' זלמן אהרון גראסבאויס שיח' להתעסק בהפצה עם יהדות יוצאי רוס', משכורת תהי' \$310 לשבוע בתוספת \$28 בערך עבור כל (???) ילד וכן תשלום בעד דלק וביטוח רכב.
דברנו עם כמה ידידים וכולם אומרים שזו הצעה טובה וגם אנו מרוצים מן ההצעה.
והננו שואלים אם לקבל ההצעה של טורונטו ומבקשים את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצליח בהפצת היהדות והמעיינות.

יוסף יצחק בן חי' אסתר
חיענא בת רבקה

כ"ק אדמו"ר מלך המשיח מתח קו תחת הקטע: "דברנו עם כמה ידידים וכולם אומרים שזו הצעה טובה וגם אנו מרוצים מן ההצעה", ומשך קו עם חץ למילים "לקבל ההצעה של טורונטו". וכתב: אזכיר עה"צ.

ה.
יוצאים לשליחות!

יום רביעי י"ב מרחשוון תשמ"א
כ"ק אדמו"ר שליט"א

א) בהמשך להסכמת כ"ק אדמו"ר שליט"א לקבל את הצעת בית חב"ד טורונטו, נסעתי ביום ראשון ט' מר-חשוון לטורונטו למשך זמן של כשבועיים ע"מ לסדר את אפשרות בואנו לשם, כלומר, בסידור כל הניירות, מציאת דירה, התחלת העבודה עם יהודים יוצאי רוסיה.

הננו מבקשים את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה בכל הנ"ל.

ב) הננו להודיע שהבאנו את בתנו חנה בת חיענא תחי' לבית במוצש"ק פ' בראשית וב"ה האם וכן הילדה מרגישים על הצד הטוב ביותר.

ג) הננו להודיע שקבלנו את הגריין-קארד בתקופת חג הסוכות.

יוסף יצחק בן חי' אסתר
חיענא בת רבקה

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח ביום ו', כ"ח מרחשוון תשמ"א: ות"ח על הבשו"ט, כן יבש"ט תכר"י, אזכיר עה"צ.

ו.
קניית מכונית

בס"ד יום א' כ"ב כסלו ה'תשמ"א
כ"ק אדמו"ר שליט"א

א) מצו"ב י"ב פסוקים - צבאות ה' ברוסית שהודפס ע"י פרי עבור בית חב"ד בטורונטו. הדפסנו 1000 חוברות.

ב) הנני יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן [הולך] אי"ה לעבוד עם יהודים יוצאי רוסיה בטורונטו בקרוב ועלי לקנות מכונית בשביל העבודה. בניו-יורק עולות מכוניות זול יותר, לכן הנני רוצה לקנות את המכונית כאן. יש לי כבר חובות של כ-2000\$ וגם את הכסף לקנות המכונית עלי ללוות.

יש לי אפשרות לקנות מכונית LTD FORD 79 והנני שואל את כ"ק אד"ש האם לקנות מכונית זו שהיא חזקה וטובה יותר ומחירה 3500\$ או מכונית פחות טובה וזולה יותר?

לא יצא מענה מאת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח ובמילא לא קנינו את המכונית. רק לאחר כשנתיים, כאשר כל החובות, קנינו מכונית בטורונטו.

ז.

בס"ד יום רביעי ג' טבת תשמ"א

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הננו עוברים אי"ה לטורונטו מחר - יום חמישי ד' טבת ב-12:30.

הננו מבקשים את ברכת כ"ק אד"ש להצלחה בעבודתי שם עם יהודים יוצאי רוסיה,
ובכלל.

יוסף יצחק בן חי' אסתר

חיענא בת רבקה

חנה בת חיענא

ח.

דו"ח ראשון

בס"ד, יום שני ה' אדר א' ה'תשמ"א

כ"ק אדמו"ר שליט"א

הגעתי לטורונטו בד' טבת, להלן דו"ח פעילות עד סוף חודש שבט.

(א) השגתי ב"ה 1500 כתובות של יהודים יוצאי רוסיה הנמצאים בטורונטו בעזרת מר
גורדון קאופמן [ע"ה - הוא היה הנשיא של JIAS. מרכז קליטת מהגרים יהודיים בקנדה].

(ב) ערכתי 15 ביקורי בית.

(ג) לכל סעודת שבת לילה ויום אני מזמין משפחה.

(ד) פעם בשבועיים הנני מוסר חוג לזקנים וות בעיקר אלו המעוניינים ביהדות. בד"כ זה
פרשת [ה] שבוע ונושא ביהדות - חסידות.

(ה) כל יום א' יש חוג בביהכ"נ ליובאוויטש למספר בני נוער בגיל 17-35.

(ו) בכל שבוע יש כאן חצי שעה ברוסית ב-TV. ביו"ד שבט דברתי כ-10 דקות מענייני
דיומא, יש לי אפשרות לקבל 10 דקות פעם בשבועיים או בכל שבוע ואינני יודע אם
לקבל זאת.

(ז) כמה אנשים ונשים עשו יארצייט. וכמובן עם כל אחד שהנני נפגש משתדל להניח
תפילין.

(ח) בכ' שבט דברתי לפני כ-30 איש ב[עיריה] קיימברידג'. גרים שם כ-10 משפחות.

(ט) ביו"ג שבט דברתי לפני כ-60 נשים בכנס שאורגן ע"י ועד ביכ"נ "בני-תורה", בביהכ"נ.

(י) סדרנו ספרי' ברוסית, אפשר לקבל ספרים בהשאלה.

י"א) קבעתי שיעור במס' נדה עם הרב רפאל מרקוס¹ [ע"ה] רב ביהכ"נ "בני תורה".
הנני מבקש ברכת כ"ק אד"ש שאצליח בשליחות בהפצת מעיינות היהדות והחסידות
חוצה.
במיוחד שאי השליטה שלי בשפה הרוסית לא יפריע לעבודתי, שאעשה רושם טוב על
אנשים ובעיקר שאעניין אותם בעניני יהדות ומעיינות.
שאמצא גישה נכונה לכאו"א ובפרט כשהנני מדבר לפני רבים.
יוסף יצחק בן חי' אסתר

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח מפורים קטן תשמ"א:
נת' ות"ח ודבר בעתו. בסמיכות לז' אדר ובשנת הקהל אזעה"צ.

ט.

עיתון 'אקסדוס' לרבי ולרבנית

ב"ה, קיץ תשמ"ג

כ"ק אדמו"ר שליט"א

החלטנו לעשות עיתון חודשי ברוסית בשם exodus ונשלח באזור ל3000 משפחות
בערך, עריכת העתון לדפוס ע"י oleg zhits.
ונבקש ברכת כ"ק אד"ש.
יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן

בקשר לעיתון exodus כדאי לציין את האפיזודה הבאה:

לאחר תחילת הופעת העיתון, כמובן שכל חודש הייתי שולח עותק למזכירות, עבור כ"ק
אדמו"ר מלך המשיח. לאחר זמן, כאשר פגשתי את המזכיר, הרה"ת בנימין קליין ע"ה,
הוא אמר לי שהרבנית חי' מושקא ע"ה בטח תהנה מהעיתון, מכיון שהיא נהנית לקרוא

1) הרב רפאל מרקוס היה חתן של הרה"ג ר' אהרן סולובייצ'יק משיקגו והוא סיפר לי את הסיפור הבא:
לפני שהתחתן עם בתו של ר' אהרן שלא אותו ר' אהרן האם הוא נזהר מחלב עכו"ם, ור' רפאל ענה
שלא. ביקש ממנו ר' אהרן לשמור על חלב ישראל עבורו, וסיפר לו כך: לפני כו"כ שנים הוא (ר' אהרן)
היה חולה מאוד והוא ביקש מהרבי ברכה לרפואה שלימה. הרבי ענה שייזהר ויישמר מחלב עכו"ם
וישפיע על כל מי שהוא יכול להישמר מכך ג"כ. ואשר על כן, הוא מבקש מחתנו, ר' רפאל, לשמור
על חלב עכו"ם עבור הבריאות של השוער.

ויש להוסיף, שמפאת השפעתו של ר' אהרן - ועד הכשרות דשיקגו אינו מתיר חלב עכו"ם באף
אחד מהמוצרים והחנויות שתחת השגחתו, בזכות ר' אהרן שהיה מראשי הועד (כן הבנתי בזמנו מר'
רפאל)!

ברוסית, וכ"ש עיתון ברוסית בענייני יהדות היוצא לאור ע"י אחד השלוחים וכו'.
מאז, הוספתי לרשימת התפוצה של העיתון גם את הכתובת של הבית של הרבי - 1304
president st.

לקראת פסח תשד"מ התפרסם בעיתון מודעה אודות הסדרים הציבוריים עבור היהודים
יוצאי רוסיה המתקיימים בטורונטו. נכתב במודעה שמבקשים להירשם מראש וניתן
לתת השתתפות של \$5.

לאחר זמן מה קיבלתי בדואר מעטפה פשוטה ובתוכה שתי שטרות של \$5 והמודעה
מהעיתון (מופרדת מהעיתון ומקופלת). לא הצלחתי להבין מי שלח את המעטפה עד
שמתי לב שעל גבי המעטפה, מאחורה, היה רשום כתובת למשלוח חוזר. הכתובת
היתה 1304 president st....

י

פתיחת 'מנין רוסי'

ב"ה, [ניסן] תשמ"ה
כ"ק אדמו"ר שליט"א

הנני בזה להודיע:

א. הקונצרט שהי' ביום א', י' אדר תשמ"ה עבור יהודים דוברי רוסית טורונטו הי'
בהצלחה רבה והי' קידוש שם ליובאוויטש.

בקונצרט השתתפו יותר משש מאות איש ויותר מחמש מאות מהם היו דוברי רוסית.
התוכנית מצאה חן בעיניהם ובמיוחד שיריו של אבי מורי שיחי'. וביקשו שנעשה עוד
הפעם. ובדעתי בעזהשי"ת לעשות גם בשנה הבאה אחרי חג השבועות.

וכן מבחינה כספית הייתה הצלחה.

ב. כן העתון exodus מתקבל באהדה בקרב קהילת דוברי רוסית בכל קנדה. העתון
מגיע לכשלושת אלפים משפחות.

ג. לע"ע אני מתפלל בביכנ"ס בית חב"ד ולשמה באים בשבת לשחרית כמנין יהודים
דוברי רוסית. לדעתי (זה שמגיעים כ"כ קצת): א. בגלל שזה לא בשכונתם ממש, ב.
שמדברים בדרשה או בהתוועדות בשפה "אנגלית" והם לא מבינים.

ועלה בדעתי לפתוח בית כנסת לקהילת דוברי רוסית בטורונטו, ששם הם ירגישו
בעזה"ת מקום ששייך להם. וזה יהיה בשכונתם. ונעשה קידוש אחרי תפילת ליל שבת
וכן התוועדות אחרי תפילת שחרית וכן בזמן סעודה שלישית.

אני מקווה שנתחיל בעשרים וחמש מתפללים כ"י לשבת (ובע"ה נחשוב גם על תפילות
בימי החול).

עכשו התחלתי לחפש מקום מתאים להנ"ל ומבחינה כספית בעזוהשי"ת נוכל לשלם שכר דירה וכו' מנדבות מקהילתם.

ד. כן בטורונטו כאלף וחמש מאות משפחות קיבלו קופות צדקה של חב"ד וכל ששה חודשים מחליפים את הקופות וכו' וב"ה זה מצליח מבחינת מבצע "צדקה" וכן מכניס כסף עבור פעולות בין דוברי רוסית בממוצע \$10 לקופת צדקה בחצי שנה.

ה. לחג הפסח אנו מארגנים סדר פסח מרכזי, וב"ה לסדר הראשון מכרנו בערך 220 כרטיסים. ולסדר שני כ-50 כרטיסים. הסדרים יערכו ע"י יוסף יצחק זלצמן והרב [יעקב יהודה] גלוקאווסקי.

והנני מבקש ברכת כ"ק אד"ש שבכל הנ"ל יהיה הצלחה.

יוסף יצחק בן חי' אסתר

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בח' אייר תשמ"ה: אזכיר עה"צ. שיהא בשעטומ"צ בהכל, ויבשר טוב.

י"א

ההתלבטות אודות פתיחת המנין

ב"ה, קיץ תשמ"ה

כ"ק אדמו"ר שליט"א

אני נמצא בטורונטו מחנוכה תשמ"א ומתעסק עם יהודים דוברי רוסית במשך זמן קשרתי קשר עם הקהילה הנ"ל ויש כמה ששומרים כשר שבת טהרת המושפחה תפילין (פ. התחיל להניח ר"ת). כמו"כ, ליארצייט הנני מודיעים ע"י דואר או ע"י טלפון זמן היארצייט ומגיעים קצת לתפילה להגיד קדיש ולהניח תפילין. כן יוצא עתון חודשי במשך שנתיים האחרונים ומגיע כיום לכשלושת אלפים משפחות בקנדה, וכאלפיים מהם גרים בטורונטו.

כן בערך אלף חמש מאות משפחות הנ"ל קיבלו פושקה של צדקה של חב"ד וכל חצי שנה מטלפנים להם אם אפשרי לקחת ולתת אחרת במקומה. ביום א' בשעה 11:00 יש לי שיעור התוכן לפעמים פרשת השבוע, תניא, רמב"ם, פרקי אבות וכו'.

וכן פעולות שוטפות כמו מסיבת חנוכה פורים סדר פסח, קביעות מזווה, ברית, חופה, בר מצווה, סידור גט, סידור הלווית המת וטהרתו וכו'.

בשבת מתפללים בבית חב"ד כמנין, בעיקר מבוגרים, ועלה בדעתי לפתוח ביכ"נ בשבילם באזור שהם גרים

(הבית חב"ד נמצא קצת בצד [בצפון העיר, רחוק ממקום מגורם של רוב היהודים יוצאי

רוסיה], ואז המנין שמתפלל אצלנו וכן כמה שמתפללם במקומות אחרים יבואו וכן כאלה שלע"ע לא הולכים לאף מקום רק בחגים).

וכשיהיה משהו שהם ירגישו שזה שלהם הם יצטרכו ללמוד להתפלל לפני העמוד.

נעשה קידוש והתוועדות אחרי התפילה וכו' וכדי שהנ"ל יתפתח ויצליח יותר כדאי ששם יהיה גם משרד והם ידעו שזה מרכז לדוברי רוסית שע"י ליובאוויטש.

ובשביל זה כמובן אצטרך לאסוף כסף בשביל מימון הנ"ל, בערך 30,000 לשנה הראשונה, ואח"כ זה יכריח להביא עוד אברך וכו'.

זאת אומרת שאני אצטרך עוד יותר להיכנס לשטח של הכספים.

והנני נמצא באי ידיעה מה לעשות: או להמשיך להיות בבית חב"ד כמו שהיה ולהשתדל לתת יותר תשומת לב ליחידיים שמוכנים להתקרב או להשתדל לפתוח מרכז בשביל קהילת דוברי רוסית.

דיברתי עם ידידים והם מחולקים בדעותיהם והנני שואל ומבקש הוראת כ"ק אד"ש.

יוסף יצחק בן חי' אסתר

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח על מכתב זה אינו נמצא בידינו.

המנין נפתח בפועל - כפי שיובא להלן - בש"פ בהעלותך, י"ט סיון תשמ"ה. באותה שבת היה בעיר הרה"ח ר' יהושע (שייע) קארף ע"ה שהגיע כשד"ר ע"מ לאסוף כסף עבור ישיבת תומכי תמימים - והוא הגיע להתפלל במנין 'החדש' של הרוסים והתוועד לאחר התפילה וכו'.

זמן קצר לאחר שחזר לניו יורק הוא היה ב'יחידות' ומסר דו"ח לרבי על הנסיעה וכו' ובין הדברים סיפר גם על תפילתו בשבת, והרבי שאלו: "זוי איז געווען ביי די רוסישע מנין?" ושוחח עמו ע"כ.

ומענין לענין:

בקיץ תשמ"ח הגיע לעיר הרב משה אסמן, בהיותו אברך צעיר, לעזור בפעילות הבית חב"ד למשך כמה חודשים.

לפני הגעתו לטורונטו עבר ביום ראשון בחלוקת הדולרים אצל כ"ק אדמו"ר מלך המשיח. בעברו, אמר לרבי שהוא נוסע לטורונטו. הרבי הושיט לו עוד דולר, ואמר ברוסית: "פירידייטי זלצמנו [עבור זלצמן]".

י"ב

התרחבות המנין

ב"ה, י"א מנ"א תשמ"ה

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בש"ק פר' בהעלותך, י"ט סיון תשמ"ה, התחלנו להתפלל במניין מיוחד ליוצאי רוסיה, שכרנו חדר במועדון יהודי לזקנים באזור יותר קרוב למגוריהם.

ב"ה המניין מצליח ומשתתפים בו לערך ג' מנינים גברים וכ-15 נשים כ"י.

לע"ע הננו מתפללים בעש"ק מנחה וקבלת שבת וביניהם לימוד, ואחרי מעריב עושים קידוש ואוכלים סעודת שבת (חלה ודגים). בשבת ביום: שחרית, לפני קה"ת לומדים משהו ואחרי התפילה יש קידוש. מנחה ושלוש סעודות. אחרי מעריב עושים הבדלה.

שכר הדירה הוא \$80 לשבת. עשינו קאנטראקט [חוזה] לשנה עם המועדון כי עשו לנו קשיים, ועדיין עושים. בעיקר כי יש שם מקודם מניין קונסרבטיבי וע"י שפתחנו את המניין שלנו עזבו את המנין שלהם כל יוצאי רוסיה, וכמעט שאין אצלם מניין. אצלנו ב"ה מתחזק.

רציתי ג"כ להוסיף שם שחרית ביום א', כי עי"ז יתווספו כו"כ מניחי תפילין, אך לע"ע הם אינם מוכנים להשכיר.

לאחרונה עלתה הצעה לקנות בנין מתאים באמצע השכונה שגרים יהודים יוצאי רוסיה. מצאנו בנין שהי' מחסן של חברת החשמל וע"י השקעה של כ-50 אלף דולר בשיפוץ יהי' ראוי לשימוש. הם מבקשים עבור הבנין 85 אלף דולר.

בבניין נוכל לעשות ביכ"נ עבור: 100 גברים ועזרת נשים לכ-50, מטבח, משרד, חניה ל-8-10 מכוניות ואולי גם ספרייה קטנה. נתתי הצעה ע"ס \$65,000 על תנאי שנקבל אישור מהעירייה להפוך את הבניין לביכ"נ.

הם הודיעו לי שיש שלשה שמעוניינים ולכן עלי לתת הצעה חדשה על לתאריך כ"א מנ"א הבעל"ט (1 באוגוסט), שמעתי שאחת ההצעות האחרות הי' ע"ס \$70,000.

מכיוון שהאחריות הכספית, כפי הנראה לע"ע תפול עלי וכמובן שעיי"ז אתעסק יותר באסיפת כספים ולכאורה יחסר עי"ז בפעולות שעסקתי עד עתה.

א. הנני שואל עצתו וברכתו הק' האם להכנס בכל העניין.

ב. ובאם לתת הצעה לקניה על סך \$85,000 על תנאי שנקבל רשות מהעירייה להפוך את המקום לביכ"נ"ס.

יוסף יצחק בן חי' אסתר

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח על מכתב זה אינו נמצא בידינו.

י"ג

קניית בנין

בס"ד, כ"א מנ"א תשמ"ה

כ"ק אדמו"ר שליט"א

ביום י"א מנ"א תשמ"ה כתבתי אודות ביהכ"ס ליהודי רוסי' בטורונטו, שפתחנו לשבתות ועכשיו הננו חושבים על קניית בניין.

הנני בזה להוסיף, היום כ"א מנ"א קבלו את ההצעה שהכנסנו offer [הצעה] בהסכם צא"ח טורונטו עבור \$85,000. 10,000 מיד, והשאר מורגג' [משכנתא] של 1090 לשלוש שנים לע"ע, ובתנאי שנקבל אישור מהעירייה להפוך את המקום לביכנ"ס.

והנני שואל חו"ד כ"ק אדמו"ר שליט"א האם לקנות בנין זה.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זאלצמן

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח: במפורסם, כעצת עסקני אנ"ש שי' שעל אתר, בסמיכות כו'. אזכיר עה"צ.

י"ד

התורמים לקניית בנין

ב"ה, אלול תשמ"ה ערב ר"ה תשמ"ו

כ"ק אדמו"ר שליט"א

1. הנני בזה להודיע לכ"ק אדמו"ר שליט"א שהתכניות לבניית ביהכ"נ ליוצאי רוסי'ה בטורונטו מתקדמים ב"ה. אנו מגישים בקשה לאישור ביהכ"נ ותוכניות בניה.

2. בהסכמת עסקני אנ"ש החלטנו לבנות בניין חדש במקום הבניין הקיים. הבניין יכלול 2 קומות ובייסמנט. קומה א' - ביהכ"נ ומשרד. קומה ב' - עזרת נשים, ספריה וחדר לימוד, בייסמנט - מטבח ואולם.

סה"כ: קניית הקרקע תעלה - \$85,000, הבני'ה \$170,000 בערך, ובתוספת ההוצאות בתוך הבניין הנני משער להוצאות של כ-300,000 אלף דולר.

לפני שבועיים נפגשתי עם מר ג. מ. בעל חברת פ. פ., ואחרי שהתייעץ עם אשתו מ. החליטו לתת לטובת הבניין סך מאה אלף דולר, אבקש מכ"ק אדמו"ר שליט"א להזכירם לשנה טובה ומתוקה בכל המצטרך להם בגו"ר.

כמו"כ קבלתי הבטחה מר' פ. מויליאמסבורג ע"ס 40 אלף דולר, לתשלום במשך 10 שנים. והנני להזכירו בברכה ביחד עם זוגתו ש. בת ג. להתברך בזחו"ק בקרוב ממש ושנה טובה ומתוקה בכל המצטרך להם בגו"ר.

עד עתה קבלתי גם ב' הבטחות על עשרת אלפים כ"א ויש לי עוד כ-15 אלף מכספים שאספתי.

הנני מבקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיסתדרו כל הרשיונות, תוכניות וכו' בהצלחה ושאלתי לאסוף את כל הכסף הנצרך בלי עגמ"נ ושלא יפריע לעבודתי בעניינים רוחניים.

ושיהי' הבניין ממלא תפקידו בשלימות.

מצורף בזה תוכניות הבניה.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זאלצמן

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח [התקבל בפקס ע"י המזכיר ר' לייבל גרונר] בכ"ו אלול תשמ"ה [על ההודעה שמר מ. הבטיח \$100,000]: אזכיר על הציון ויבשר טוב.

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בד' תשרי תשמ"ו: נת' ות"ח, ודבר בעיתו בסמיכות כו', אזכיר עה"צ.

יש לציין - וכפי שיובא עוד להלן - שבסופו של דבר היו קשיים עם מר פ. ורעייתו והם לא נתנו את התרומה על סך 100,00 דולר שהבטיחו, אבל בסופו של דבר - הבטחתם היא זו שדחפה את כל העניין והיא זו אשר בסופו של דבר גרמה לקניית הבנין ופתיחת המוסד.

ומפליא לראות מענה הרבי מיד כאשר הודעת, עוד בשלב המוקדם ביותר, אודות הבטחתם - 'יבשר טוב'...

ט"ז

ערעורים ומשפט

ב"ה, י"ב סיוון תשמ"ו

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בכ"ט ניסן קבלתי בעזהשי"ת את האישור ממועצת העירייה לענייני בניה שמותר לנו לבנות ביהכ"נ ומרכז ליהודי רוסיה ברחוב רוקפורט 18, שהוא מקום במרכז המגורים של קהילה הנ"ל.

עפ"י הסדר אמור הייתי לקבל האשור ביום ג' ג' סיוון, ואז מיד להתחיל בסדור ובאשור התוכנית הסופית היינו שבעהשי"ת יהי' גמור לקראת הימים הנוראים הבעל"ט.

ברגע האחרון הגישו ערעור בשם התושבים הגרים בסביבה - לאנטעריא מוניציפל בארד [לועדה המוניציפלית של אונטריון], המצו"ב.

הערעור הזה צריך עתה לעבור דיון ע"י ועדה שתחליט אם יש משהו בערעור, ובאם יקבלו הערעור אז יהיה בורות בערך בחודש ספטמבר. עורך הדין שלנו כתב מיד מכתב תשובה המצו"ב נגד הערעור והועדה צריכה להחליט האם לקבל הערעור או לדחותו.

ובאם ידחה כמובן נקבל האשור מיד. ובאם לאו כמובן אין אנו יכולים לעשות מאומה

עד חודש ספטמבר.

גם מר ג. מ. הבטיח שיינתן הכסף רק אם אאסוף לבניין, ומחכה לראות בפר"מ, ובד"כ כשנמשך גורם חלישות.

אבקש ברכתו ועצתו הקדושה שהעניין ייגמר מיד ויידחה הערעור ואז בעהשי"ת נתחיל בבניית מרכז ליהודים יוצאי רוסיה ואולי נצליח שיהיה מיד לפני הימים הנוראים הבעל"ט.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן

ב"ה, תמוז תשמ"ו

כ"ק אדמו"ר שליט"א

בהמשך להודעתי על קניית הבניין למרכז יהודים יוצאי רוסיה-טורונטו ואח"כ אודות האישור שקיבלנו מן העירייה לשפצו הרי חל עכוב בקבלת האישור.

כיוון שהגיעה תלונה מאשה יהודי' בשם תושבי השכונה שהם מתנגדים לביהכ"נ במקום כי זה יגרום לרעש ולבעיה של חניית מכוניות וכו'.

בי"ג מנ"א יהי' אי"ה ההירינג באנטעריא מאניציפל בארד [הדיון בועדה מוניציפליית של אונטריו].

דעת העו"ד שלנו שהתלונה איננה מבוססת והסיכויים טובים שיסרכו לקבלה מלכתחילה, ואף אם כן יקבלו אזי הבארד ידון בזה מיד באותו יום והסיכויים שיחליטו כן לאשר הם טובים מאוד.

הנני מבקש את ברכתו הקדושה שהעניין יסתדר בכי טוב ובמהירות ואז נוכל להיכנס לבניין לחנוכה [תש"מ] בעזרהי"ת. ובזה נפתח מרכז חדש (בית חב"ד) בשכונת ווילאדייל לפעילות עם אחב"י יוצאי רוסיה בטורונטו-קנדה.

ג.ב.

א. הבניין עלה 85 אלף דולר. כבר שילמתי שישים ונשאר עוד עשרים וחמש. יש לי הבטחות על 115 אלף כשנתחיל לבנות, והבניה תעלה בערך 100 אלף.

ב. הנני מחפש יונגערמאן לעזור לי בהפצת יהדות בין יהודים יוצאי רוסיה טורונטו ומבקש ברכתו הק' שאמצא אדם מתאים בזמן הקרוב.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זאלצמן

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בט' מנ"א תשמ"ו: אזכיר על הציון.

י"ץ
אישורי בניה

ב"ה, כ"ד מנ"א תשמ"ו

כ"ק אדמו"ר שליט"א

א. בהמשך להודעתי על קניית בניין שימשם בעזה"ת כמרכז ליהודים דוברי רוסית בטורונטו.

ההירינג (הדיון בבקשה לאישור הבניה) נדחה מי"ג מנ"א תשמ"ו לכ"ז תשרי תשמ"ז בגלל בקשת השכנים והקאנטראלער של השכונה. טענתם הייתה שהם מתכוונים לשנות את החוק שיאסור בניין ציבורי כביכ"נ וכו' ברחוב של בתים פרטיים. באם החוק יעבור כמובן שלא נקבל אישור ולא נוכל להשתמש במקום זה. נצטרך לחפש מקום באזור חנויות וכו' שזה יותר יקר וכו'.

העו"ד שלי מציע להכין תכניות שיתאימו לדרישות החוק, כלומר להוריד מטר וחצי מרוחב הבניין הקיים ולקבל רשיון בניה, ואז בהירינג של כ"ז תשרי נסביר שיש לנו כבר אישור ונבקש אישור רק לגדול כדי שלא נצטרך לשבור את הקיר הקיים ועי"כ נרוויח מקום וכסף.

באופן זה סיכוינו להצליח גדולים יותר, ואף אם לא יאשרו להשתמש בגודל של הבניין הקיים נוכל לבנות קצת יותר קטן כנ"ל.

הנני מבקש ברכתו הק' שהתכניות הנ"ל יעברו בהצלחה, שנקבל אישור לפני תאריך הנ"ל ושנתחיל בבניה בקרוב.

ב) אסיפת הכספים בשביל הפעילות עם יהודים יוצאי רוסיה מוטלת עלי. לשם כך סדרתי ארגון מאושר ע"י הממשלה עם אפשרות לתת קבלות בשביל המכס הממשלתי.

הארגון נקרא J.R.C. (Jewish russian community of toronto). לא הכנסתי את שם ליובאוויטש כדי שלא תהי' סתירה באסיפת הכספים בין צא"ח ל-J.R.C.

חברי ההנהלה של הארגון הם שבעה אנשים:

1. איזיקאוויטש נחום בן לאה - מעסקני אנ"ש.
2. גרוסבוים זלמן אהרן בן יאשע ליבא - יו"ר הנהלת צא"ח.
3. זלצמן יוסף יצחק בן חי' אסתר - יו"ר J.R.C.
4. מוגילעווסקי מיכאל בן אידא - מעסקני J.R.C. דובר רוסית.
5. פרשן דב בן שרה גיטל - מהנהלת צא"ח.
6. קול אברהם שלום בן אסתר - מעסקני אנ"ש.
7. רפפורט אברהם יצחק בן שרה - מעסקני J.R.C. דובר רוסית.

יוסף יצחק בן חיה אסתר זלצמן

ב"ה, תשרי תשמ"ז

כ"ק אדמו"ר שליט"א

ב"ה ביום ד' דחווהמ"ס קיבלנו רישיון בניה חלקי.

על חלק השני וגם שנוכל להשתמש בכל הבנין הקיים יש לנו משפט ביום ה' כ"ז תשרי ש.ז.

והננו מבקשים שיעבור בהצלחה שנוכל בקרוב לבנות בגודל המקסימלי.

יוסף יצחק בן חי' אסתר

ב"ה, כסלו תשמ"ז

כ"ק אדמו"ר שליט"א

כבר הודעתי לכ"ק אד"ש שקבלתי ב"ה את האשורים לבנית ביהכנ"ס - מרכז ליהודים יוצאי רוסיה, האדריכל צריך לגמור בקרוב את התוכניות ואז נבחר בקבלן ונתחיל בעזיה"ת לבנות. הנני מקווה שלפסח נוכל להתפלל שם.

האחריות הכספית של הפעולות השוטפות וכן הוצאות הבניה מוטלות עלי והנני מבקש את ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א להצלחה רבה ומופלגה לעבודתי בגשמיות וברוחניות.

הנני מחפש אברך לעבוד בשליחות עם יהודים יוצאי רוסיה בטורנטו ומבקש את ברכת ועצת כ"ק אד"ש שאמצא שליח מתאים בקרוב ממש.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן

י"ח

להבטיח לתורם?

ב"ה, אדר תשמ"ז

כ"ק אדמו"ר שליט"א

באדר שני התחלנו ב"ה לשפץ הבניין עבור ביכ"נ ליהודים יוצאי רוסיה ומקווים שבכזיה"ת בחג השבועות נתפלל בו.

הבנין קטן לפ"ע, ובזמנו החלטנו לקנותו ולשפצו כיון שלא מצאנו שום אפשרות אחרת בשכונה זו.

כמובן שבאם וכאשר נמצא משהו גדול יותר נחליט אז מה לעשות בהתאם לאמצעים.

כפי שכבר הודענו לכ"ק אד"ש, מר ג. שיחי' מ. הבטיח מאה אלף דולר עבור הבנין שישא את שם הורי אשתו: j. and s. l. russian synagogue

הוא רוצה להכניס בחוזה שבאם נעבור לבנין חדש וגדול יותר יעבור השם הנ"ל לבנין החדש. אנו מנסים להתדבר איתו, אך לע"ע איננו מוכן לשנות את דעתו. שאלתנו היא: האם לקבל תנאי זה - ואז לא נוכל למכור את השם לאחר תמורת סכום גדול יותר על בניין יותר גדול? הגננו מבקשים עצת כ"ק אדמו"ר שליט"א וברכתו הק'.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח באייר תשמ"ז ("מענה כ"ק אד"ש לשאלתך בקשר למר מ.): שייך להעסקנים שי' שעל אתר. אעה"צ.

י"ט

ב"ה, ועש"ק פ' תולדות ג' כסלו תש"נ
כ"ק אדמו"ר שליט"א

ברחוב Antibes, לא רחוק מהמרכז ליהודים יוצאי רוסיה בטורונטו, מצאתי שטח אדמה של ששה acres ששייכת ל-board of education north York. ובדעתי לקחת כשני acres ולבנות עליו בניין בגודל כחמישים אלף סקווער פיט. הבניין יכיל ביהכ"נ וביהמדר, אולם לשמחות עם מטבח, משרדים, חדרים עבור שיעורים, ספריה, מקווה לנשים, מקווה לאנשים, חדרים עבור תלמוד תרה, ישיבת ערב, וחדרים עבור גן ילדים וכו'.

התחלתי להתעניין ובינתיים המצב שלקבל האדמה או לקנות תלוי לכאורה בהסכמת הדיירים בשכונה שחפצים לע"ע רק פארק.

והנני מבקש ברכת ועצת כ"ק אדמו"ר שליט"א שיסתדרו כל העניינים ונוכל לקבל השטח ולבנות בה??? בהתאם להוראת תהא שנת ניסים.

יוסף יצחק בן חי' אסתר זלצמן

מענה כ"ק אדמו"ר מלך המשיח בהמשך חודש כסלו: שייך לדיון ולהחלטת ההנהלה כפשוטו. אזכיר עה"צ.

כ.

ברכת ונבואת כ"ק אדמו"ר מלך המשיח

בשנת תשמ"ט נסע אבי הכלה שי' לרבי, ליחידות של 'מחנה ישראל', עם זוג יקר שתמכו בבית חב"ד, יהודים אמריקאים, בשם זינגר.

כשהגיע תורם, ניגש יחד איתם ולהפתעתו, הם ביקשו מהרבי ברכה בשבילו.
(לקמן מופיע תמליל מלא מדבריהם ותשובת כ"ק אד"ש, בתרגום ללה"ק):

"אנו רוצים לבקש ברכה. רוצים להרחיב את הבית כנסת לדוברי רוסית בטורונטו. הרב
זלצמן רוצה לקנות בית כנסת חדש, הנמצא לא הרחק ממנו, מכיון שבית הכנסת הנוכחי
קטן מידי עכשיו".

כ"ק אד"ש ענה:

"ווי ס'ווייזט זיך אויס אין רוסלאנד, וועלן אינגיכן אנקומען פון דארט אידן; פון רוסלאנד,
אין אויסלאנד בכלל, און מסתמא אטייל פון זיי וועלן באזעצן אין טאראנטא, וויבאלד אז
זיי האבן שוין דארט אדער קרובים אדער גוטע פריינט.

במילא, וואס פריער מ'וועט פארטיק מאכן די הויז, אלץ פריער וועט איר קענען זאגן, אז
ס'שוין געווארן איינג, און מ'דארף האבן א צווייטן בנין...".

[כפי הנראה (המצב) ברוסיה, בקרוב ממש יבואו משם יהודים; לחוץ לארץ בכלל,
ומסתמא שחלק מהם יתיישבו בטורונטו, מאחר ויש להם שם קרובים או חברים טובים.

במילא, כמה שיותר מהר תספיקו לסיים ולהכין את הבית (בנין חדש) תוכלו לומר יותר
מהר שהוא נהיה כבר צר (מהכיל את כל האנשים), וצריכים בנין שני..."].

הרבי אמר כאן נבואה גלויה!

מאוחר יותר, כשמסך הברזל נפל ומאות אלפי יהודים יצאו מרוסיה, הגיעו אלפים רבים
לטורונטו.

היום יש בטורונטו קרוב ל-50 אלף יהודים ממוצא רוסי!...

כיום, פועלים ברחבי העיר כו"כ שלוחים וסניפים של הבית חב"ד לדוברי רוסית, וידם
אינה מספקת כדי להקיף ולפעול אצל כולם...

ויהי רצון שהמוסד יצליח במשימתו ובמטרתו, להכין את כל היהודים - יוצאי רוסיה -
בטורונטו לקבלת פני משיח צדקנו, כ"ק אדמו"ר שליט"א, ונזכה להתגלותו השלימה
תיכף ומיד ממש!

ניצוצי אור

מאת סב החתן הרה"ח ר' משה רובין ע"ה

הרה"ח ר' אברהם וויינגארטן ע"ה כתב במהלך שנות בחרותו בתומכי תמימים המרכזית ב-770 רשימות ובהם התוועדויות וסיפורי חסידים אשר שמע מהמשפיעים והאורחים.

חלק גדול מרשימות אלו יצאו לאור בשנים האחרונות בספרים תחת השם "ניצוצי אור". להלן מובאים כמה סיפורים אשר שמע המחבר מאת הרה"ח ר' משה רובין ע"ה, סב החתן שי', וטרם ראו את אור הדפוס.

באדיבות הרה"ת ר' יוסף יצחק שי' קעלער

א.

שמעתי מר' משה רובין ששמע טעם אחד מה שהמגיד נעשה חסיד של הבעש"ט: פעם נסע עם הבעש"ט, ועברו דרך יער; והיו צריכים להתפלל מנחה, וירד הבעש"ט מהעגלה לחפש אחר מים ליטול. הה"מ חכה זמן רב וראה שהבעש"ט לא חזר, וירד מהעגלה לחפשו. חיפש זמן רב, ומצא את הבעש"ט שוכב בפישוט ידיים ורגלים, וקורא: אם אין לי מים עבור תפלת מנחה, למה לי חיים. הרב המגיד נתפעל מזה שאפילו על דקדוק קל של דברי סופרים הוא מוסר נפשו.

ב.

שמעתי ממשה רובין ששמע מר' יצחק מתמיד שאמר שאחד הטעמים שנתקרב ר' הלל [פאריטשער] לחב"ד היה שלמד עם עוד אחד את ספר התניא בלי שער בלאט (וואס

מ'האט אפגעריסען מפני המתנגדים), ומקודם שלמדו את התניא חשבו שהם צדיקים גמורים ואחרי הלימוד ראו שאפילו בינונים אינם. ואמר בלשון רוסיא: צדיק? הלואי בינוני. אחרי פטירת אדמו"ר הזקן כאשר חפץ לנסוע לאדמו"ר האמצעי, והוא היה חסיד טשערנאביל, הלך לר' מרדכי לשאול רשות. ואמר לו ר' מרדכי שאינו נותן רשות ואם יסע בלי רשות וועסט זיך איבערדרייען מיט'ן פופיק אויף אויבן (כבר מיין ר"ל). על הדרך האט זיך איבערגעקערט די פוהר אבל לא אירע לו מאומה. כאשר בא לאדמו"ר האמצעי אמר לו: מיט דעם ביסטו אפגעקומען!

ג.

יום ג' פ' בשלה ז' שבט [תש"ז] שמעתי ממשה רובין: א) ששמע מר' איטשע מתמיד, פעם האט ר' איטשע מתמיד ארומגערעדט אודות גדלות תלמידי הה"מ (מקודם אמר: ידוע הפתגם על הבעל 'יסוד ושרש העבודה', השאגת ארי' ור' ישעי' זוכאוויטשער, אז דריי האבען אליין דעם וועג געפונען), וסיפר שהבעל 'יסוד ושרש העבודה' בא להמגיד שיקבלו לתלמיד ואמר לו המגיד: "דו ביסט אן עולה תמימה, פון דיין דרך וועסטו אראפ פאלען און צו מיין דרך וועסטו ניט צוקומען, פאהר אהיים!". בספרו מובא קבלה וחסידות (ואמר שיש ווארט מהחפץ חיים בשם הגאון שלא תעשה איז ניט שיהי' לו ספק אם מקיים אם לא, אלא בבירור לא, ווייל אז מ'רייבט זיך וועט מען אפגעריבען).

אמר ר' איטשע מתמיד: דער בעל 'יסוד ושרש העבודה' האט זיך געריבען ארום חסידים ויש בספרו קבלה וחסידות.

ד.

על ר' ישעי' הנ"ל סיפרו כמה סיפורים אודות צדקתו. הי' פתגם בעירו (על לשון חסידים) אז ר' ישעי' געהט אויף די פעלדער וואקסט גוטע תבואה. ער איז געווען אן ארענדאר, פלעגען די מענשען נעמען די בהמות זיינען און פיהרען אויף זייערע פעלדער, האט ער דאך געמוזט לויפען צוליב גזל, איז ער געגאנגען אויף זייערע שדות. פעם הפריצים באו יחד, וסיפר הפריץ של ר' ישעי' אז זיין ארענדאר (זיין מאשקע) איז א גרויסע צדיק, און ער קען זיך וועטטען [להתערב] אויף זיין גאנצען פארמעגען אז אויב ר' ישעי' וואלט געפונען א בייטעל מיט געלד אום שבת וואלט ער ניט אויפגעהויבען ונעשה הגעוועט [התערבו הפריצים בינם לבין עצמם]. עס איז געקומען שבת, אויפן וועג פון הויז ביזן שוהל האבען זיי אוועקגעלייגט א בייטעל געלד (אפפען), האבען זיך פארשעקט. ר' ישעי' גייט, האט ער זיך אפגעשטעלט, דאס אליין האט שוין געמאכט דעם פריץ ניט גוט, ר' ישעי' שטייט און שטייט, פלוצלינג נעמט דער פריץ דעם רעוואלווער און וויל שיסען, אין דעם סעקונדע איז ר' ישעי' אוועקגעגאנגען. אויף מארגענס טרעפט איהם

1) ראה גם לקוטי סיפורים ע' רצז אות ו. לשמע און [הוצאה ראשונה ע' 194; הוצאה חדשה ע' ר] אות ב. מגדל עז ע' רלו-רלו אות קצז (מהרה"ח רד"ז מיקטרניסלאוו).

דער פריץ, און האט אים געזאגט: דו האסט געהאט גרויס מזל (אז צום סוף האסטו באשלאסען ניט צו נעמען דעם בייטעל מיט די געלד, ווען ניט (וואס ער האלט זיך איין, נאר ער וואלט גענומען די געלט) וואלט ער שוין געשטארבען. וסיפר לו ר' ישעי', כאשר הלך וראה [את השקית], חשב מסתמא האט דער אויבעשטער מיך מזכה געווען מיט דעם, אח"כ חשב: אויב דער אויבעשטער האט געוואלט מזכה זיין האט ער דאך געקענט דאס טוהן זונטאג, מאנטאג וכו', אלא...

ה.

משה רובין סיפר, פעם באו שלוחים מעיר א' להצ'צ' שחפצים רב, א' להם הצ'צ' שילכו לזה ויאמרו לו שיהי' רב, הלכו. אמר להם, שחפץ להיות רב אבל אינו פקה, על כן א"א לו להיות רב. באו חזרה להצ'צ' א"ל הצ'צ' ער זאל ווערען א רב און ער וועט (ווערע) מאכען בעסער ווי אן אנדערער א קלוגער.

נעשה רב. אחר שבוע באה טענה של מודה במקצת, א"ל הרב, שיצטרך לישבע, אמר האיש ער שווערט שוין, א"ל הרב חכה, אין הדבר נקל כל כך, מקודם נלמוד הגמרא. והתחיל ללמוד עמו תנא ר' חייא ושאל את האיש אפשר תוכל לאמר לי מדוע אומר הגמ' כמה פעמים הל' האי, האי... האי שלא הי' למדן אמר שאינו יודע א"ל הרב אפרש לך. אדם מורכב מנשמה וגוף, שניהם רחוקים מן הקצה אל הקצה, כאשר באים יחד כל א' חפץ שלו וזה פי' הגמרא והאי בכולי' בעי לכפרי', הגוף חפץ לכפור בכל ענין של הנשמה ופעלתי', והאי' דלא אכפרי' משום דאין אדם מעיז פניו בפני בעל חובו, משום שיוודע שנשמה בקרבו ע"כ א"א לכפור לי' בכולי', והאי בכולי' בעי דלודי ליה הנשמה חפצה רק לעבוד השי"ת, והאי דלא אודי אישתמוטי קא משתמיט, משום הגוף הוא משתמט... כאשר גמר ללמוד באופן זה, אמר האיש: רבי איך האב די גאנצע געלט...

ע"ז סיפר רש"ל ששמע ענין כזה על ר' זלמן זעזמער. כאשר בא א' לדין תורה הי' מחכה לו עד אחר תפלתו, כי מזה ששמע איך ר"ז מתפלל נעשה לבו נשבר קצת, ואחר התפלה למד עמו הגמ' הנ"ל באופן הנ"ל.

A special diary
shmini atzeres-simchas tora
5738 by the Rebbe

stories, letters and answers from the Rebbe
to the Choson and Kallas parents and grandparents

*A memento from the wedding of
avremel and rochese yusewitz*

*25 cheshvan 5778
Toronto, canada*

Moshiach now!